Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...ромнай 1921 оной ...брин 21-һээ гарана | № 89 (14109) | 1973 оной апрелиин 15, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

Империализмда эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэгшэ дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр — Майн 1 мандаха болтогой!

(1973 оной Майн 1-дэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа).

1973 ОНОЙ МАЙН 1-дэ ЗОРЮУЛЖА, КПСС-эй ЦК-гай ГАРГАҺАН УРЯАНУУД

1. Империализмда эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэгшэ дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр — Майн 1 мандаха болтогой!

2. Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

3. Хэтэдэ мүнхэ революционно интернациональна һургаал, империализмда эсэргүү, социализмын, коммунизмын илалтын түлөө бүхы оронуудай ажалшадай тэмсэлэй туг — марксизм-ленинизм мандаха болтогой!

4. Коммунистнууд! КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлэй манлайда ябагты, олониитые эдэбхитэйгээр эмхидхэгшэд, хүмүүжүүлэгшэд байгты!

5. Советскэ Союзай ажалшад! Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө, манай Эхэ оронойэкономическа, бэеэ хамгаалха хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэгты!

6. Коммунизм байгуулжа байгаа агуу ехэ совет арадта алдар соло!

7. Коммунизм байгуулгын хүтэлбэрилхы хүсэн — Советэй ороной баатар хүдэлмэришэн анги мандаха болтогой!

8. Коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулагша—алдарта колхозно таряашад мандаха болтогой!

9. Коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулагша — совет арадай интеллигенци мандаха болтогой!

10. Хүдэлмэришэн ангиин ба колхозно таряашадай союз мандаха болтогой! Совет обществын суртал бодолой, политическэ эбдэршэгүй нэгэдэл улам бэхижэг лэ!

11. КПСС-эй ленинскэ национальна политикын агууехэ туйлалта — СССР-эй арадуудай интернациональна нэгэдэл, ахаа дүүгэй хани барисаан мандаха болтогой!

12. Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы совет арадай туршагдаһан манлай — Советскэ Союзай Коммунис парти мандаха болтогой!

13. Арадай бодото засаг түрын органууд — ажалшадай депутадуудай Соведүүд мандаха болтогой! Социалис демократи хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ, Соведүүдэй депутадуудай нэрэ хүндэнь, эдэбхинь бүри ехэ боложо байг лэ, гүрэниие зохёон байгуулгада ажалшадай хабаадалга бүри үргэдэг лэ!

14. Советскэ Союзай эрхэтэд! Һунгуулиин кампанида эдэбхитэйгээр хабаадагты! Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин эгээн түлөөлэгшэдые һунгая!

Коммунистнуудай болон партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй нэгэдэл мандаха болтогой!

15. Совет профсоюзууд! Социалис мүрысөөе бүри һайнаар эмхидхэгты, нүлөөень дээшэлүүлэгты! Үйлэдбэриие ударидахада ажалшадые бүри үргэнөөр хабаадуулагты!

Коммунизмын һургуули болохо совет профсоюзууд мандаха болтогой!

16. Хүбүүд болон басагад! Марксистско-ленинскэ һургаал, наука, техникэ болон культурын туйлалтануудые оролдосотойгоор шудалагты! КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд бологты!

17. Коммунизм байгуулагша залуушуулай түрүү отряд — ленинскэ комсомол мандаха болтогой!

18. Коммунис общество эдэбхитэйгээр байгуулагшад — советэй эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

19. Совет сэрэгшэд! Дайшалхы болон политическэ бэлэдхэлэй шэнэ амжалта туйлагты, һэргэг байгты, совет арадай зохёон байгуулхы амгалан ажалые найдамтайгаар хамгаалагты!

Социалис Эхэ ороноо найдамтайгаар хамгаалагша — СССР-эй баатар Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

20. Советскэ Союзай ажалшад! Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалай, арадай ажаһуудалай хэлбэришэгүй ургалтын үндэһэ һуури болохо социалис экономикын саашанхи дэбжэлтын түлөө оролдосотойгоор тэмсэгты!

Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлэй даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгты!

21. Ажалдаа коммунис ёһоор хандалгын үльгэр жэшээ харуулжа байһан социалис мүрысөөнэй түрүүшүүлдэ алдар соло!

22. Советскэ Союзай ажалшад! Ажалай үндэр бүтээсэ, үйлэдбэриин ехэ ашаг үрэ туйлагты, алмалтын гуримые наринаар сахигты, ехээр, һайн шанартайгаар, бага гаргашатайгаар продукци үгэхые оролдогты!

23. Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Ороной индустриальна хүсэ шадалые саашадань хүгжөөхын, бэхижүүлхын түлөө тэмсэгты! Үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые түргөөр ашаглахые, техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхые туйлагты!

Шэнэ техникэдэ, түрүү технологидо — үргэн харгы!

24. Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Арадай хэрэглэлэй эд бараа бүри ехээр, олон янзаар гаргагты! Тэрэнэй шанарые һайжаруулагты, өөрынь үнэ хямдаруулагты!

25. Барилгын хүдэлмэрилэгшэд! Шэнэ барилгануудые саг болзор соонь ашаглалгада үгэхые оролдогты! Барилгын шанар һайжаруулхын, үнэ сэнгыень доошолуулхын түлөө тэмсэгты!

26. Транспортын, хэлхээ холбооной хүдэлмэрилэгшэд! Транспортын болон хэлхээ холбооной хэрэгсэлнүүдые хүгжөөгты, һайжаруулагты! Арадай ажахые хангаха хэрэгые бүхы хэмжээгээр һайжаруулагты, совет хүнүүдэй эрилтые хүсэд дүүрэнээр хангагты!

27. Промышленностиин, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Колхоз болон совхозуудай материально-техническэ үндэһэ һуурииень бэхижүүлэгты! Хүдөө ажахын үйлэдбэриие, газарай мелиорациие түргөөр электрижүүлэгты, бүхыдэнь оньһожоруулагты, хими нэбтэрүүлэгты!

28. Колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Газараа, техникээ, ажалай болон материальна арга боломжонуудаа эзэн ёһоор ашаглагты! Газар таряалангай, мал ажалай продукци бүри ехээр абагты, гүрэндөө бүри ехээр худалдагты, тэрэнэй өөрын үные хямдаруулагты!

29. Хүдөөгэй ажалшад! Поли болон фермэнүүд дээрэ социалис мүрысөөе бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Хабарай полевой хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлэгты! Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлдэ үндэр ургаса туйлагты! Мал ажалай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө оролдосотойгоор тэмсэгты!

30. Худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, ажаһуудал хангалгын эмхинүүдэй, коммунальна ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Совет хүнүүдые хангаха культураа һайжаруулагты, тэдэнэй эрилтые хүсэд дүүрэнээр, һайнаар хангагты!

31. Советскэ Союзай ажалшад! Ажалдаа коммунис ёһоор хандахын түлөө тэмсэгты! Жаяг заршамаа, эмхидхэлээ дээшэлүүлэгты! Ниитын зөөриие нангинаар гамнагты, арьбадхагты!

32. Арадай ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Экономическа эрдэм, ажахыгаа эрхилхэ, ударидаха мүнөөнэй онол аргые оролдосотойгоор шудалагты! Ажалые эрдэм ухаанай ёһоор эмхидхэхэ аргые, түрүү дүй дүршэл, наука болон техникын шэнэ туйлалтануудые үйлэдбэридөө эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлэгты!

33. Советскэ Союзай ажалшад! Коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ, хүн бүхэнэй ажалай, ниитын эдэбхиие саашань хүгжөөлгэдэ ажалай коллективүүдэй үүргые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлэгты!

34. Совет эрдэмтэд, конструкторнууд, инженернүүд, техникүүд, ухаалан зохёогшод болон урлан наринжуулагшад! Научно-техническэ дэбжэлтые бүхы хэмжээгээр түргэдхэгты, наука болон үйлэдбэри хоёрой холбоо барисаае бэхижүүлэгты! Мүнөө үе сагай наука болон техникын туйлалтануудые арадай ажахыда түргөөр нэбтэрүүлхэ ябадал туйлагты!

35. Литература болон искусствын ажал ябуулагшад, соёл культурын хүдэлмэрилэгшэд! Совет искусствын партийна, арадай шэнжын тугые дээгүүр үргэжэ ябагты, уран һайханайнгаа бэлиг шадабари һайжаруулагты, коммунизм байгуулагшадые хүмүүжүүлгэдэ мэргэжэл шадабаряа зорюулагты!

36. Дээдэ ба дунда һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэд! Һуралсалай шанарые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлэгты, арадай ажахын мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ хэрэгые һайжаруулагты! Коммунис гуримаар, һуралсалдаа, ажалдаа гүнзэгы мэдэрэлтэйгээр хандаха үзэл бодолоор үргэжэ ябаа үетэниие хүмүүжүүлэгты!

37. Элүүрые хамгаалгын, физическэ культурын хүдэлмэрилэгшэд! Хүн зониие медицинскэ талаар хангалгые һайжаруулагты, совет хүнүүдэй үдэр бүриин ажаһуудалда физическэ культурые эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлэгты!

38. Пионернүүд болон һургуулиинхид! Совет Эхэ орондоо халуунаар дурлагты, һайнаар һурагты, ажалай дадал шудалагты! Ленинэй хэрэгэй түлөө, коммунизмын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд болохоор бэеэ бэлдэгты!

39. Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай марксистско-ленинскэ дайшалхы манлай, империализмда эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин, национальна бэеэ даанхай байдалай, социализмын түлөө хатуу тэмсэлшэд — коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудта ахаа дүүгэй амар мэндэ!

40. Марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын эбдэршэгүй үндэһэ һуури дээрэ бүхы дэлхэйн коммунистнуудай нэгэдэл, жагсаал бэхижэг лэ!

41. Социалис оронуудай арадуудта ахаа дүүгэй амар мэндэ! Уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин түүхэтэ туйлалта, империализмда эсэргүү тэмсэлэй шиидхэхы хүсэн, эб найрамдалай, демократиин, социальна дэбжэлтын түшэг тулгуури — дэлхэйн социализмын байгуулалта хүгжэг, бэхижэг лэ!

42. Социалис оронуудай ажалшад! Хани барисаагаа, нэгэдэлээ бэхижүүлхын түлөө, ахаа дүүгэй хани харилсаагаа саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэгты! Социализмын дайсадай һүйдхэлтэ ябуулганууд тушаа һэргэг байгты!

Социалис интернационализмын тугые дээрэ үргэгты!

43. Капиталис оронуудай хүдэлмэришэн ангида ахаа дүүгэй амар мэндэ!

Мүнөө үе сагай эгээн түрүү революционно анги болохо уласхоорондын хүдэлмэришэн анги мандаха болтогой!

44. Колониальна гэнжээ мулталан хаяһан, өөһэдынгөө оронуудай бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхын түлөө, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэжэ байһан арадуудта халуун амар мэндэ!

45. Империализм болон расизмда эсэргүүгээр, эрхэ сүлөөгэй ба национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байһан колониальна, дулдыданги оронуудай арадуудта халуун амар мэндэ!

46. Революционно хүсэнүүдэй хүсэн түгэлдэр союз — дэлхэйн социализмын байгуулалтын, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, арадуудай национальна, социальна үлөөрэлгын түлөө тэмсэлшэдэй союз бэхижэг лэ!

47. Түрмэнүүдтэ, фашис шоронгуудта зобожо байһан арадуудай эрхэ сүлөөгэй түлөө, социализмын түлөө эрэлхэг зоригтой тэмсэлшэдтэ ахаа дүүгэй амар мэндэ!

Капиталай һабарта ороод, зобожо байгшадта эрхэ сүлөө!

48. Империалис зэрлиг түримхэй хүсэнүүдые бута сохижо, түүхэтэ илалта туйлаһан баатар вьетнам арадта ахаа дүүгэй амар мэндэ!

Совет-вьетнам хани барисаан мандаха болтогой!

Индохитадай бүхы арадуудта — амгалан байдал, эрхэ сүлөө, бэеэ даанхай байдал!

49. Дэлхэйн арадууд! Дүтын Зүүн зүгтэхи дайн сэрэгэй аюултай гуламтые усадхахын түлөө, араб гүрэнүүдтэ эсэргүү Израилиин зэрлиг добтолгын хойшолонгуудые үгы хэхын түлөө тэмсэлдээ хүсэл оролдолгоёо арьбадхагты!

50. Араб оронуудай арадууд! Империализмда, хархис хүсэнүүдтэ эсэргүү тэмсэлдээ бүхы революционно, национально-демократическа хүсэнүүдэй нэгэдэл болон жагсаалые бэхижүүлэгты!

Советскэ Союзай, араб оронуудай арадуудай хоорондохи хани барисаан мандаг, бэхижэг лэ!

51. Европын оронуудай арадууд! Европо түбиие бата бэхи эб найрамдалай, гүрэнүүдэй аюулгүйн байдалай, аша ехэтэй хани харилсаанай район болгохын түлөө тэмсэгты! Уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал һуларуулгын дайсад болохо хархис болон үһөө нэхэгшэ хүсэнүүдэй һүйдхэлтэ ябуулгануудые элишэлэгты!

52. Дэлхэйн арадууд! Хүсэ хэрэглэхэгүй ябадалай уласхоорондын байдалай хуули болохыень, тиихэдэ ядерна буу зэбсэгэй хэтэдэ хоригдохо ябадалые туйлагты! Буу зэбсэг бүгэдөөрөө бүрин хураахын түлөө, уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэгты!

53. Эб найрамдалай, арадуудай хани барисаанай, империализмда, хархис байдал болон дайн сэрэгтэ эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлгын политика — Советскэ Союзай гадаадын ленинскэ политика мандаха болтогой!

КПСС-эй XXIV съездын зохёоһон эб найрамдалай программын үзэл суртал мандаг лэ!

54. Манай агууехэ Эхэ орон — Совет Социалис Республикануудай Союз — эб найрамдалай, демократиин, социализмын хүсэнүүдэй түшэг тулгуури бэхижэг, һалбаран мандаг лэ!

55. Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэри доро — коммунизмын илалта тээшэ урагшаа!

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет

1973 оной июниин 17-до

...нютагай Соведүүдэй һунгалта

...ГЭН ДУУНАЙ ШИИДХЭБЭРЕЭР

...шадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгалгада...ргэхэ Улаан-Үдэ городой, районно болон аймагуудай...гуулиин комиссинуудай бүридэлдэ түлөөлэгшэдые ...дэ зорюулагдаһан ажалшадай болон ниитын ...дэй хамтын суглаанууд боложо эхилбэ.

...Россин Федерацида ...июниин 17-до нютагай Соведүүдые һунгаха ... болоһонь. Тиин ...Үдэ городой, районно аймагуудай һунгуу... комиссинуудай бүри... түлөөлэгшэдые дэб... талаар ажалшадай ... ниитын эмхинүүдэй ... суглаанууд респуб... ...орнай эдэ үдэрнүүд... ...о эхилбэ.

...Банзаровай нэрэм... ...ряадай багшанарай ... студентнүүд, ...рнүүд, багшанар хү...лэгшэд болон алба... ...ай хамтын суглаан ...Үдэ городой һунгуу... комиссида институ... ... ректор нүхэр ...Батудаевые дэбжүүлбэ. ...-химическэ фа... ...ай партбюрогой сек... Г. М. Сафронов нигэ...үүлээ: «Би Иван ...ровичэ Батудаевые ...н комиссида дэб...үүраа. этигэл най...найн дүүрэн харюул...одой һунгуулиин ко... ...гэшүүнэй уялгые ...үлөөлэгшын эрхим ... дүүргэхэ байһан...энэб». Нүхэр Саф... ...дурадхалые халуу...лэн, философи бо... ...учна коммунизмын ... ахалагша багша ...Постников, физико... ... факультедэй ...В. Д. Дылгеров, фи... ... хүмүүжүүлгын фа... ... хоёрдохи курсын студент В. И. Ербанов болон бусад нүхэр И. А. Батудаевай кандидатурые дэмжэһэн байна.

Мүн Улаан-Үдын гэр барилгын комбинадта хүдэлмэришэдэй суглаан болобо. Тэндэ суглараһан хүдэлмэришэд, инженер болон техникүүд өөһэдынгөө дундаһаа эрхим түлөөлэгшөө Улаан-Үдэ городой һунгуулиин комиссида дэбжүүлбэ. Тиин перлитнэ цехэй мастер Н. А. Борисов түрүүлэн үгэ абажа, комиссиин бүридэлдэ коммунис ажалай ударник, слесарь **Зорнгто Юндунович Цыреновые** дурадхаба. Би энэ нүхэрые 1969 онһоо хойшо һайн таниха болонхойб. Нүхэр Цыренов хадаа үдэрэйнгөө нормо хододоо 120—130 процент дүүргэдэг, хэһэн ажалдаа тон нягта, сүг хүдэлдэг нүхэдтөө ехэ хүндэтэй хүн гэжэ тэрэ хэлээ. Нүхэр Борисовай дурадхалые хүдэлмэришэн П. М. Лесова болон бусад халуунаар һайшаажа, хүдэлмэришэдэй хамтын суглаанай нэгэн дуунай шиидхэбэреэр Улаан-Үдын гэр барилгын комбинадай ажалшадай зүгһөө нүхэр Цыреновые городой һунгуулиин комиссида дэбжүүлбэ.

Улаан-Үдэ городой комсомолой эмхиһээ комиссиин бүридэлдэ ВЛКСМ-эй городой комитедэй секретарь нүхэр**Хардаева** дэбжүүлэгдэбэ.

ШЭНЭ ТАСС ҺОНИН

СОВЕТ—МЕКСИКАН ХЭЛСЭЭНҮҮД ҮРГЭЛЖЭЛЬӨӨР

Совет-мексикан хэлсээнүүд апрелиин 13-да Кремль соо үргэлжэлүүлэгдэв.

Совет талаһаа: КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, бусад тусхай тушаалта хүнүүд;

Мексикан талаһаа: Мексикын Холбоото Штадуудай Президент Луис Эчеверрия Альварес, Гадаадын хэрэгүүдэй министр Эмилио О. Рабаса, Мексикэһээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Р. Гонсалес Саласар, бусад тусхай тушаалта хүнүүд — хэлсээндэ хабаадаа.

Хоёр талын политическэ, экономическа, научно-техническэ болон соёлой холбоо саашадань хүгжөөхэ замууд тухай һанамжануудаа мэдэлсэлгэ үгэеэ ойлголсолгын, хани халуун оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнүүдэй үедэ үргэлжэлүүлэгдэһэн байна.

(ТАСС).

ФРГ-дэ КПСС-эй делегациин ошоод байһан тухай

БОНН. (ТАСС). Эндэ ерээд байһан КПСС-эй делегациие КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй Кемеровскэ обкомой нэгэдэхи секретарь А. Ф. Ештокин толгойлно. ГКП-гэй түрүүлэгшэ К. Бахман Дюссельдорфдо делегацитай уулзаа. КПСС ба ГКП-гэй хоорондохи хани ёһоной холбоон таһалдашагүй бата бэхи гээд К. Бахман хөөрэлдөөнэй үедэ тэмдэглээ. Энэ хани барисаан хоёр ороной арадуудай хүсэл эрмэлзэлгэнүүдтэ, Европодо эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ тааралдуулна гээд тэрэ онсолон тэмдэглэһэн байна.

Мюльхайм ба Дортмунддахи промышленна предприятинуудта делегаци хүрөө.

Эссен, Дуйсбург, Дортмунд, Ботроп, Гладбек болон бусад хотонуудта городой засагаархидай түлөөлэгшэдтэй КПСС-эй делегаци хөөрэлдөө. СССР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаануудые саашадань хүгжөөхэ, һайжаруулха шухала байһан тухай хөөрэлдөөнүүдэй үедэ онсолон тэмдэглэгдээ.

Совет орондо экономико болон соёлой хүгжэлтын амжалтанууд тухай Рурска промышленна областиин хэдэ хэдэн городуудта болоһон ГКП-гэй суглаанууд дээрэ айлшад хөөрэжэ үгэһэн байна.

ПАРТИИН II СЪЕЗДЫН 70 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

В. И. Ленин — «РСДРП-гэй II съезд тухай хөөрөөн», «РСДРП-гэй II съезд тухай дурдалганууд» гэжэ ном тус зохёолоор эхилнэ. Энэ номые Политическэ литературын хэблэл барлан гаргаа. Съездэдэ бэлэдхэл ба тэрэнэй хүдэлмэри тухай Владимир Ильичэй соратнигуудай дурдалганууд ном соо оруулагданхай. Тус съезд дээрэ революционно марксис эмхинүүд хүсэд нэгэдхэгдэжэ, Россида марксис пролетарска парти байгуулагдаһан. «Большевизм 1903 онһоо политическэ һанал бодолтой шэглэл ба политическэ парти болонхой». В. И. Ленинэй эдэ үгэнүүд «Ленинскэ партиин мүндэлэлгэ» гэһэн плакадуудай выставкын хуудаһануудай нэгэн дээрэ бэшэгдэнхэй. Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй эхилэлгэ ба Россида марксизмын дэлгэрэлгэ, Петербургска «Хүдэлмэришэн ангиие сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй союз», марксистска партиие байгуулхын түлөө В. И. Ленинэй тэмсэл тухай документнүүд, фото-зурагууд, диаграммануүд, зураглан харуулгын искусствын зохёолнуудай буулгабаринууд хөөрэжэ үгэнэ. Революционно пролетарска партиие соёл сурталай ба эмхидхэлэй талаар бэлдэлгэдэ, оппортунистнуудһаа холодон зайсуулгада В. И. Ленинэй байгуулһан ба хүтэлбэрилһэн «Искра» газетын элитэ ехэ габьяатай байһан тухай материалнууд һануулжа үгэнэ. КПСС-эй XXIV съездэдэ, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй ургалтада түгэсхэлэйнь плакат зорюулагданхай.

Хамтын баярай заседаниин материалнууд

КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй, РСФСР-эй Верховно Соведэй 1972 оной декабриин 21—22-ой хамтын баярай заседани тухай стенографическа тоосоое Политическэ литературын хэблэл барлан гаргаба.

«Совет Социалис Республикануудай Союзай табин жэлэй ой тухай» КПСС-эй ЦК гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэл, баярай заседанида хабаадагшадай ба хариин айлшадай хэлэһэн үгэнүүд, «Дэлхэйн арадуудта» зорюулан заседани дээрэ баталан абтаһан хандалга ном соо оруулагданхай.

(ТАСС).

Барилгашадай конференци

БРАТИСЛАВА. (ТАСС). Үндэр байшангуудые баригшадай конференци эндэ зарлагдаад, 16 ороной, тэрэ тоодо Советскэ Союзай, 400 гаран архитектор, конструктор ба инженернүүд хабаадаа. Барилгын гаргаша хорооходо, городуудай архитектурна байгууламжатайнь тааралдуулан, үндэр байшангуудые бариха асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдаба.

Конференцидэ хабаадагшад Братиславада баригдажа байгаа үндэр байшангуудтай, тэрэ тоодо Словакиин техническэ дээдэ һургуулиин барилгын факультедэй 25 дабхар байшангай барилгатай танилсаа. Энэнь ЧССР-тэхи эгээн үндэр гэр болоно.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НҮХЭР Б. Б. ШИРИПНИМБУЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын хүдөө ажахын ба совет органуудта олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Мухар-Шэбэрэй аймагай ажалшадай депутадуудай Сүүлгын сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Ширипнимбуев Бальжир Батуевичые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной апрелиин 13.

Улаан-Үдын электро-заһабарилгын заводой хүдэлмэри бүхыдөө хүдөө ажахытай холбоотой юм. Энэ заводойхид «Сельхозтехникын» захилые болзор соонь, шанартайгаар заһабарилхаяа оролдодог. Энэ завод продукци худалдаха 1-дэхи кварталай түсэб урндшалан дүүргэбэ. Заводой даран таблагша Николай Антонович Твердохлебов бүтээһэн зүйлнүүдээ һайн шанартай гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тушаана, халаан бүрингөө даабари 150 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник Н. А. Твердохлебов.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

УЯЛГАНУУДЫЕ ДҮҮРГЭЛГЭДЭ—ҮДЭР БҮРИИН ХИНАЛТ

Н. Б. ПИВОВАРОВ,
БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ

Буряад арадай, республикын бүхы ажалшадай гайхамшаг hайндэр—Буряадай АССР-эй байгуулагдаhaap 50 жэлэй ой болотор багашаг саг үлөө. Автономито Республикын оршон мандажа байгаа табин жэлэй түүхэ — тэрэнэй түгэлдэр ехээр hалбаралгын, экономико болон соёлой талаар үндэhэн хубилалтануудай, хүнүүдэй хоорондын социальна харилсаануудай түүхэ болоно.

Урдань хаанта Россиин эгээл гээгдэнги заха нютагуудай нэгэн, нүүдэл байдалтай малшадай хизаар байhан Буряад орон Совет засагай жэлнүүдтэ ленинскэ Коммунис партиин ударидалгаар, манай олон үндэhэ яhатантай Эхэ ороной бүхы арадуудай, түбхын түрүүндэ агууехэ ород арадай аха дүү ёhоной, үнэн сэдьхэлэй туhаламжын ашаар хүгжэлтэ түгэс олон hалбарита индустритай, оньhожоруулагдамал томо хүдөө ажахытай өөрын национальна гүрэн түрэтэй республика болоо, соёлой хүгжэлтын талаар асари ехэ алхам хээ.

Республикын ажалшад үнхөөрөө гайхамшаг эдэ туйлалтануудай түлөө ехэ омогорхолой мэдэрэлтэйгээр Совет Буряад оронойнгоо 50 жэлэй баяр ойе угтаха бэлэдхэл хэжэ байна. Эдэнэр партиин XXIV съездын, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые, түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ хамаг оролдолго хүсэлэлгэнүүдээ зорюулна.

Арадай ажахын 1973 оной түсэбые болзорhoo урид дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай уряада харюу болгон республикын промышленнэ предприятинуудай, колхозууд болон совхозуудай, барилгын эмхинүүдэй, транспортын ба хэлхеэ холбооной, худалдаа наймаанай, улад зоной хэрэглэмжэ хангадаг предприятинуудай, арадай ажахын бусад hалбаринуудай коллективүүд социалис ехэ уялгануудые абаhан, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй тодорхой зорилгонуудые хараалhан байна. Эндэхи промышленность энэ жэлдэ нэгэ миллиард 193 миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилхэ, худалдалгынгаа хэмжээе 1972 онойхиhoo 6,5 процентээр нэмээхэ ёhотой гэжэ hануулхые хүсэнэб. Капитальна хүдэлмэридэ hомологдоhон 300 миллион шахуу түхэриг мүнгэ ашаглаха, үйлэдбэриин ба социально-соёлой шэнжэтэй хэдэ хэдэн томо, шухала барилгануудые ашаглалгада оруулха болонобди. Эдэ хүдэлмэриин ехэ дэлисэ далайсые юун гэршэлнэб гэхэдэ, капитальна хүдэлмэридэ hомологдоhон миллион үлүүтэй түхэриг түсэбтэ табан жэлэй ажалай нэгэхэн үдэрэй турша соо ашаглаха, 4 миллион тухай түхэригэй сэнтэй промышленнэ продукци бүтээн гаргагдаха байна.

Экономикымнай хүгжэлтын иимэ ехэ дэлисэ Буряад орондо урдань үзэгдөөгүй юм.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд дурсагдаhанhaa дутуугүй харюусалгатай зорилгонуудые урдаа табина. Тэдэнэр 1973 ондо 630 мянган тонно хүрэтэр ороohо таряа, 80 мянган тонно хүрэтэр хартаабха, 28,6 мянган тонно хүрэтэр овощ ургуулжа абаха, мяха абалгаяа 1972 онойхиhoo 6,7 процентээр, hү — 11 процентээр, ноохо — 15,6 процентээр, үндэгэ — 7,6 процентээр нэмээхэ, эдэ продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэб болзорhoo урид дүүргэхэ, түсэбhөө hураггүй ехээр худалдаха гэжэ үгөө үгэнхэй. Энэ жэлдэ 50 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаха гэhэмнай республикын ажахые саашань хүгжөөхэ шухала хэмжээ ябуулга болоно.

Транспортын, хэлхеэ холбооной, худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг хүдэлмэрилэгшэд саашадаа ехэ юумэ хэхэ ёhотой байна.

Хото ба хүдөөгэй ажалшад 1973 ондо урдаа табиhан зорилгонуудаа дүүргэхын тула габшагайгаар ажаллаха, үйлэдбэрилгэ шадамараар эмхидхэхэ, мүрысөөнэй ябасада партийна организацинуудай, нютагай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй, министерствэнүүд болон албан зургаануудай зүгhөө саг үргэлжын анхарал хандуулха, хиналта хэгдэхэ болоно. «Ажалай үндэр бүтээсын түлөө, үйлэдбэриин hайн үрэ дүнгүүдэй түлөө, продукциин эрхим шанарай түлөө тэмсэлые арад бүгэдын хэрэг болохоор ажалаа эмхидхэхэ шухала»,— гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев «Совет Социалис Республикануудай Союзай 50 жэлэй ой тухай» элидхэл доторoo тусхайлан тэмдэглээ hэн.

Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлэй түрүүшын квартал дүүрэбэ. Энээнэй дүнгүүдhээ харахада, заводууд болон фабрикануудай, колхозууд ба совхозуудай, барилгын эмхинүүдэй, транспортын предприятинуудай олохон коллективүүд үгэдөө хүрэжэ, ойн hайндэрэй ажалай угтамжые нэрэтэй солотойгоор бэелүүлжэ байна.

Республикын промышленность бүхы дээрээ үнгэрhэн гурбан hарынгаа үйлэдбэриин программа амжалтатайгаар дүүргээ. Продукци худалдалгаар түрүүшын кварталай түсэб 102 процент дүүргэгдээ, продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхиhөө 8 процентээр нэмээ.

«Электромашина» заводой, Тимлюйн асбоцементын заводой, «Буржелезобетон» нэгэдэлэй предприятинуудай, нарин сэмбын фабрикын, Хандагайн, Худанай, Баргажанай леспромхозуудай, Кабанскын загаhанай заводой, Хяагтын ээрэлгын трикотажна фабрикын, Улаан-Үдын пивын заводой ба бусад олохон предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд hайнаар ажаллажа, түсэбhөө гадуур 4,5 миллион шахуу түхэригэй продукци бүтээн гаргаа.

Республикын подрядна барилгын эмхинүүд нэгэдэхи квартал соо капитальна хүдэлмэридэ hомологдоhон мүнгэ нёдондо жэлэй энэл үеынхиhөө 15 процентээр үлүүлэн ашаглаа.

Хүүргын булад хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ заводой түрүүшын ээлжээнэй барилга, 12 мянга шахуу дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байранууд, малай хэдэн бэйра ба социально-соёлой шэглэлтэй байшангууд ашаглалгада оруулагдаа.

Колхоз, совхозууд горитой бэрхэшээлнүүдые дабажа, малай убэлжэлгэ, нарай тулнүүдые абалга эмхитэй hайнаар дүүргэхын, гээлтэ хоролтогүйгөөр үдхэхэ, малайнгаа тоо толгой олошорулхын тула ехэ оролдолго гаргажа байнхай. Малай убэлжэлгын үедэ гүрэн 124 мянган тонно холимол тэжээл үгэжэ, республикадамнай ехэ туhа хүргөө. Эдэ бүгэдын ашаар мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэб болзорhoo урид дүүргэгдэhэн, бүхы түрэлэй малай тоо толгой олошоруулагдаhан байна.

Даабариhaa гадуур худалдажа абтаhые хараада абабал, мяха бэлэдхэлгын түсэб —131 процентээр, hүн—105 процентээр, үндэгэн — 131 процентээр дүүргэгдэhэн байха юм. Нёдондо жэлэй нэгэдэхи кварталайхитай жэшэбэл, иимэ продуктнуудые гүрэндэ худалдалга тус тустаа 7, 3 ба 14 процентээр нэмөө. Энэ үе соо бодо үхэрэй тоо — 4 процентээр, тэдэнэй тоодо үнеэдэй—5 процентээр, хонидой—3 процентээр, гахай ба шубуунай тоо толгой 4 процентээр олошороо. Адуу мориндой тоое олошоруулха түсэбөө олонхи ажахынууд үлүүлэн дүүргэhэн байна.

1972 оной нэгэдэхи кварталайхитай сасуулхада, Улаан-Үдын, Түнхэнэй, Хурамхаанай, Хэжэнгын, Прибайкалиин ба бусад хэдэн аймагуудай ажахынууд мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдалгаяа нилээд ехэдхэжэ, байгша оной нэгэдэхи кварталда тиимэ продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэээ.

Хүдөөгэй ажалшад хабарай тарилгада бэлэдхэлээ мүнөө дүүргэжэ байна. Олонхи аймагуудта тракторнууд, плугууд, сеялкэнүүд, газарай хүрьhэ элдүүрилдэг бусад зэмсэг хэрэгсэлнүүд, механизмууд заhабарилагданхай. Үрэhэ хүрэнгэ бэлдэгдээ, шанаржуулагдаа, газар уhалха түхеэрэлгэнүүд заhабарилагдаа, баригдаа. Зарим колхоз, совхозууд насосно станцинуудые хэрэглэн, таряалангаа, сабшалангаа уhалhан байна. Бэшүүрэй, Сэлэнгын, Хяагтын аймагуудай зарим ажахынууд газарай хүрьhэндэ шииг нойто ехээр тараана. Таряалан, сабшалан, бэлшээри hайжаруулха габшагай хоёр hарын республика дотор соносхогдоhонтой дашарамдуулан, колхоз, совхозуудта үтэгжүүлгэ гаргаха, агротехническэ бусад хэмжээнүүд эршэмтэйгээр бэелүүлэгдэнэ.

Үнгэрhэн кварталда эд бараанай эрьесэ дээшэлhэн, хүн зоной хэрэглэмжэ хангалга hайжарhан байна. Республикын предприятинуудай үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ, 1972 оной нэгэдэхи кварталайхитай жэшэбэл, 3 миллион шахуу түхэригөөр нэмэбэ.

Республикымнай ажалшад Шэтын областиин, Яхадай АССР-эй ажалшадтай мүрысэхэдөө, арадайнгаа ажахы хүгжөөлгөөр зарим hалбаринуудта яhала hайн үрэ дүнгүүдые туйлаа, гэбэшье эдэ амжалтануудаа саашадань үргэдхэхэ аргатай.

Промышленнэ предприятинуудай, барилгын эмхинүүдэй, колхоз, совхозуудай бүхы коллективүүд габшагай hайнаар ажаллаагүй гэжэ 1973 оной нэгэдэхи кварталай дүнгүүдые сохолдоо тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энээнhээ уламжалан, зарим коллективүүд уялгануудаа дүүргээгүй. Бүхы республика дотор абажа үзэбэл, промышленнэ 28 предприяти продукци худалдаха кварталайнгаа түсэбые дүүргээгүй байна. Зэдын вольфрам-молибденэй комбинат Элхиин авто-заhабарилгын завод, «Забайкаллес» комбинадай 4 леспромхоз, Ой модоной ажахын министерствын 3 предприяти, Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын 4 предприяти, мүн бусад зарим ехэ ехэ предприятинууд тэдэнэй тоодо ороно. Үнгэрhэн кварталай турша соо тэдэ 3,2 миллион түхэригэй продукци дутуу үгөө.

Гансашье материально-техническэ хангалгын, кадрнуудаар бүридүүлгын талаар ушарhан дутагдалнуудhaa бэшэ, мүн нэн түрүүндэ ажал ба үйлэдбэри эмхидхэлгын талаар тохёолдоhон дутагдалнуудhaa, мүрысөөнэй ябасын, түсэбтэ даабаринуудай дүүргэлтын хойноhoo үдэр бүриин хиналта шалгалта хээгүй дээрэhээ олохон предприятинууд гээгдэлдэ ороhон байна. Жэшээлхэдэ, республикын Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын Улаан-Үдын макароной фабрика үйлэдбэриингөө даабари ойроойдоо 82 процент дүүргээ, нёдондо жэлэй нэгэдэхи кварталайхитай сасуулхада, продукци худалдалгынь темп hуларaa. Ямар шалтагаанhaa иимэ ушар болооб гэхэдэ, талха хадагалха складуудтай байгаашье haa, макарон гаргахада шухала зүйлөөр—талхаар предприятияа эртээнhээ хангаха асуудалда фабрикын хүтэлбэрилэгшэд hанаагаа табяагүй байшоо. Энээнhээ уламжалан, тус фабрика январь, февраль hарануудта найман үдэрэй турша соо haатаhан байха юм.

Ээн бусаар, гүрэнэй түсэб ба социалис уялгануудые дүүргэлгэдэ хайша хэрэгээр хандаhан иимэ ушарнууд республикын бусадшье предприятинуудта үзэгдэнэ.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үные хямдаруулха, эдлэл хэрэгсэлнүүдэй, эд бараанай шанар hайжаруулха гэхэ мэтэ экономическа гол шухала үрэ дүнгүүдтэ бүхы предприятинуудай зүгhөө ёhотой анхарал хандуулагданагүй. Үнгэрhэн кварталда промышленнэ 65 предприяти гэхэ гү, али бүхы предприятинуудай 33 процентнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргээгүй. Зэдын комбинат, Улаан-Үдын шэлэй завод, Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын, Нютагай промышленностиин министерствын, Промышленнэ барилгын материалнуудай управлениин, Түлишын промышленностиин управлениин зарим предприятинууд илангаяа ехэ гээгдэлдэ ороо. Зарим предприятинуудта hарын салин хүлhэнэй дундуур хэмжээнэй ургалта ажалай бүтээсын ургалтаhaa булюу болодог байhаниинь хангалтагүй. Жэшээлхэдэ, 1973 оной январь, февраль hарануудта Зэдын комбинадтахи ажалай бүтээсые нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, 88,4 процент болоходонь, харин hарын салин хүлhэн энэл үе соо 117,3 процентээр нэмэhэн байна. «Забайкаллес» комбинадай, «Сельхозтехникын» республиканска нэгэдэлэй, Нютагай промышленностиин министерствын, Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын олохон предприятинууд нимэрхүү байдалтай.

Салин хүлhэнэй фонд, материал ба мүнгэ зөөри үлүүсэ ехээр гаргашалдаг баримтанууд элирүүлэгдээ. Предприятинуудай хүдэлмэридэ хиналта муутаар хэhэнэйнь, мүнгэ зөөри гамгүйгөөр гаргашалhанайнь түлөө БурАССР-эй Министрнүүдэй Совет республикын Түлишын промышленностиин управлениин ахамад бухгалтерые тушаалhaань гаргаhан, хүтэлбэрилэгшэдыень шангаар зэмэлhэн байна. Энэ управлениин мэдэлдэ байдаг Ивалгын леспромхоздо нёдондо жэл салин хүлhэнэй фондhoo 150 мянган түхэриг үлүүсэ гаргашалагдаа.

Продукциин шанар hайжаруулхын тула бүхы предприятинуудта үдэр бүри оролдолго гаргагданагүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ Галуута-Нуурай оёдолой фабрикада, Наушкын мяханай комбинадта, Сотниково тосхондохи хүн зоной хэрэглэмжэ хангадаг комбинадта, Серовой нэрэмжэтэ мебельнэ фабрикада, Улаан-Үдын hүнэй комбинадта, мүн бусад зарим предприятинуудта шанар муутай горитой продукциин гаргагдаhые гүрэнэй худалдаа наймаанай инспекциин зургаанууд элирүүлээ hэн.

Жэшээнь, шалгалта хэжэ үзэхэдэ Наушкын мяханай комбинадай үйлэдбэрилhэн колбасагай 27,6 процентнь, Ново-Селенгинскын архиин заводто продукциинь 30,9 процент гологдоhон байха юм.

Үйлэдбэрилэгдэhэн продукциинь иимэ шанар муутай байhан ушар эдэ предприятинуудай коллективүүдтэ, мүн министерство болон захиргаануудайнь хүтэлбэрилэгшэдтэ hайн юумэ олгоногүй.

Түсэб дүүргэхэ талаар барилгын зарим предприятинууд гээгдэлдэ оронхой. Жэшээнь, Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барилгашад нэгэдэхи кварталай барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин түсэб ойроойдоо 83 процент, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй барилгын управлени—57 процент дүүргээ. Мүн Буряадай барилгын управлениин 5-дахи СМУ, 136-дахи ПМК, «Бурятцелинстрой», «Росводремстрой» трестнүүдэй, загаhанай промышленностиин трестын барилгын зарим предприятинууд түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй.

Байгша оной январь-февраль hарануудта соёл гэгээрэлэй барилгануудые — hургуули, больница, клуб, магазин, үхибүүдэй саад-ясли бариха хүдэлмэри гээгдэлдэ оронхой.

Тохёолдоhон иимэ байдалые хаража үзөөд, республикын Министрнүүдэй Совет эдэ барилгануудые бүтээхэ түсэб бэелүүлхэ талаар барилгын предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, тус-тустаа харюусалгатай байhыень hануулаа. Мүнөө эдэ барилгануудые болзор соонь дүүргэхэ хэмжээнүүд абтажа байнхай.

Республикын колхоз болон совхозуудта хүдөө ажахын продукци ехээр абаха арга боломжонууд үшөөл хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Олохон ажахынууд гүрэндэ мяха, hү, үндэгэ, малай арhа тушааха нэгэдэхи кварталай түсэб холо дүүргээгүй үлэhэн, адууhа малаа үхэл гарзада оруулжа, тоо толгойень хороохон, үнгэрэгшэ жэлэй нэгэдэхи кварталайхида орходоо мал ажалай продукци бага абаhан байха юм. Гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө Яруунын, Хориин аймагууд, «Скотопром», «Птицепром» трестнүүдэй совхозууд дүүргээгүй үлөө. Зэдын, Загарайн, Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй аймагуудай колхоз болон совхозууд гүрэндэ нёдондонойхиhoo бага hү худалдаhан байна. Захааминай, Ахын, Түнхэнэй болон бусад зарим аймагуудта үхэр, хонид нёдондонойхиhoo олоор гарзалhан байна.

Промышленность, капитальна барилга болон хүдөө ажахыда бии байгаа эдэ дутагдалнууд абаhан уялгана, хараалhан түсэбөө бэелүүлхэдэ haад хэхэ, республикын экономико хүгжөөлгэдэ тодхор хүргэхэ байhаниинь элитэ. Тиимэhээ эдэ дутагдалнуудые дары усадхаха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ, партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Министерствэнүүд болон захиргаанууд ойрын үдэрнүүдтэ промышленнэ зарим предприятинуудай гээгдэлдэ ороhоной ушар шалтагаание элирүүлжэ, тэдэндэ хэрэгтэй туhаламжа үзүүлхэ, эдэ предприятинуудые богонихон болзорто гээгдэлhээ гаргаха, жэгдэ hайнаар хүдэлгэхэ хэмжээнүүдые абаха ушартай.

Барилгашадай урда харюусалгатай зорилгонууд табигданхай. Республикын ойн hайндэр хүрэтэр Сэлэнгын ЦКК-гай нэгэдэхи ээлжээе, локомотив вагон заhабарилгын заводто электрын хүсөөр металл хайлуулдаг гурбадахи пеэшэн болон компрессорнэ станци, Улаан-Үдын мяханай комбинадта шубуу үүсэлхэ, болбосоруулха цех, Буряадай барилгын управлениин болон «Бурятжелезобетон» нэгэдэлэй предприятинуудта шэнэ цехүүд болон үйлэдбэриин участогууд, «Турист» гостиница болон Улаан-Үдэдэ выставкын зал, 7,1 мянган малай байра, байрын гэрнүүд, магазинууд, столово болон бусад барилгануудые ашаглалгада оруулха социалис уялганууд абтаhан байна.

Хараалhан энэ ехэ барилгаяа бүтээхын тула хабарай, зунай үедэ барилгаяа 2—3 халаанда эмхидхэхэ, барилгын техникые дүүрэн хүсөөрнь хүдэлгэхэ, ажалаа ашаг үрэтэйгөөр эмхидхэхэ, материально-техническэ талаар hайса хангаха, барилгын хүдэлмэрине үдэр бүри хинажа байха хэрэгтэй.

Гол хүсэеэ ашаглалгада оруулагдаха завод болон цех, байрын гэр болон хүүгэдэй саад, столово гэхэ мэтэдэ элсүүлхэ шухала.

Тиихэдээ барилгын болон хабсаралгын хүдэлмэриин шанарые эрид hайжаруулха, шэнэ барилгануудые ашаглалгада тушаахадаа заахашье дутагдалгүйгөөр, хараалагдаhан проектдэ болон техническэ эрилтэдэ хүсэд хүрэхөөр байлгаха гэжэ бүхы хүсөөрөө оролдохо ёhотойбди.

Табан жэлэй шиидхэхы энэ жэлдэ хүдөөгэй ажалшадта, малшад болон механизаторнуудта, таряашад болон луговодуудта, «Сельхозтехникын» болон автомобильна транспортын хүдэлмэрилэгшэдтэ, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдтэ илангаяа шанга эрилтэ табигдаха зэргэтэй. Энэ жэлдэ ороохо таряа болон бусад ургамалнуудые, мал ажалай продукци ехээр абажа, сагай уларилай муу байhан үнгэрэгшэ хоёр жэлдэ дутуу абаhан продукцияа хүсэлдүүлхэ хэрэгтэй.

Мүнөө үедэ, хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилхээ байхада ажахынуудай, бригада, звено бүхэнэй энэ шухала хүдэлмэридэ хэр бэлдээд байhыень дахин-дахин шалгажа, хээрэ ажаллажа байhан хүнүүдэй культурна болон ажаhуудалай эрилтэнүүдые лажа hайнаар хангахаб, тэдэнэртэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха арга олгохоб гэжэ hайса бодомжолхо шухала.

Зарим аймагуудта, илангаяа Баргажанай, Прибайкалиин, Баунтын, Хориин, Бэшүүрэй болон бусад зарим аймагуудта хүдөө ажахын, мелиоративна техникэ заhабарилха, үрэhэ хүрэнгэ hэлгэхэ, тэрэние тарилгын шанарта хүргэхэ хүдэлмэри унжагайрна гэжэ тэмдэглэнгүй гарахын аргагүй.

Хартаабха, овощ, кукуруза ургуулха тусхай звенонууд, лугомелиоративна отрядууд, тракторна бригаданууд бүридхэгдэжэ дүүргэгдээгүй байhaap.

Арадай хинагшадай республикын газетэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэй суг ябажа, шалгалта хэжэ үзэхэдэнь олохон ажахынуудта минеральна үтэгжүүлгэ хадагалха, тэрэние хэрэглэхэ гурим сахигданагүй гэжэ элишэлэгдээ. Эдэ баримтанууд тухай хэблэлдэ толилогдоhон, зэмэтэ хүнүүд хэhээгдэhэн байна. Тиигэбэшье элишэлэгдэhэн дутагдалнууд бүхыдөө усадхагдаа гэхын аргагүй. Аймагуудай болон сельскэ Соведүүдэй гүйсэдкомууд үтэгжүүлгэ хэрэглэхэ асуудалые өөhэдынгөө хиналтада абажа, тэрээндэ ээн бусаар, хайша хэрэгээр хандаха ябадалда эсэс табиха ушартай. Хүрьhэндэ оруулагдаhан үтэгжүүлгын килограмм бүхэниинь ургаса дээшэлүүлхэ, таряалан, сабшалангай үрэжэл ехэ болгохо үүргэтэй гэжэ ойлгохо ёhотойбди.

Мүн нютагай үтэгжүүлгэнүүдые — наг шэбхэ, үнэhэ, торф гэхэ мэтые сэгнэнгүй байжа болохогүй. Республика дотор соносхогдоhон габшагай хоёр hарын туршада эдэ үтэгжүүлгэнүүдые таряалан, сабшалан дээрэ гаргаха даабарине сүм дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлхэ байна.

Ороohото болон бобово ургамалнуудай үрэhэ хүрэнгые hэлгэжэ, тарилгын шанарта түргөөр хүргэхэ, мүн айлнуудhaa, бусад ажахынуудhaa хартаабха худалдан абажа, хартаабхын үрэhэ хүсэлдүүлхэ хэмжээнүүд абтаха зэргэтэй.

Хабарай тарилгада үдэр бүхэн үнэтэй. Республикын таряашад болон механизаторнууд богонихон болзорто айхабтар ехэ хүдэлмэри хэхэ, тэрэ тоодо шэнэ газар ашаглажа, тарилгаяа үргэдхэхэ болоно. Бэрхэшээлтэй таланиь юун бэ гэхэдэ, байгша ондо нилээд ехэ тарилга хабар хахалагдаhан газар дээрэ хэгдэхэ. Тиимэhээ хабартаа угаа ехэ газар хахалагдаха болоно. Энэ ушарта газар хахалдаг бүхы агрегадуудые хаа хаанагүй бүтээсэ ехэтэйгээр, хоёр халаанда хүдэлгэхэ, тэдэние haатуулха, минии байлгаха ушарые усадхаха тон шухала.

«Сельхозтехника» нэгэдэлэй предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд эдэ агрегадуудые haадгүйгөөр хүдэлгэхын тула техническэ туhаламжа хүргэхэ, энэ талаар бүхы шэнэ, түрүү аргануудые хэрэглэхэ уялгатай.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриин шанарые үдэр бүри шалгажа байха эрилтэ табигдана. Энэ хадаа колхоз болон совхозуудай агрономуудай, мэргэжэлтэдэй арюун уялга мүн. Тэдэнэр тарилгын үедэ кабинедтээ hууха бэшэ, харин ургасын үндэhэ hуури табигдажа байhан газарта, таряалан дээрэ ябаха ёhотой.

Ойрын үдэрнүүдтэ полевой стануудые, механизаторнуудай байха нүүдэл вагонуудые бэлдэжэ түргэнөөр дүүргэхэ, хээрэ ажаллажа байhан хүнүүдые эдеэлүүлхэ, соёлой болон ажаhуудалай талаар хангаха асуудалые гэдэргэ татангүй шиидхэхэ саг ерээ. Эдэ бүхы хүдэлмэрине партийна, профсоюзна, комсомолой организацинуудай, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ударидахын хажуугаар, худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, элүүрые хамгаалгын, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, министерство болон ведомствэнүүд энэ талаар ехэ харюусалгатай гээшэ.

Хабарай тарилгын хүдэлмэрине эмхитэйгээр ябуулха
хэрэгтэ городой
промышленнэ пред
нуудай коллективүүд
болон олониитын
рилэгшэд колхоз, сов
та ехэхэн туhа хүргэ
тай. Урда жэлнүүдэй
гээр трактористнуудые
лоошод болон бусад
жэлтэдые городhoo ху
таг ябуулха, концерт
ха бригада болон ура
ханай коллективүүдые
гээхэ, полевой ста
шэмэглэхэ аргатай.

Хабарай тарилгын
хаhада дашуураад, ма
лаа мартажа огто бол
Зорилго юуб гэхэдэ,
убэлжэлгые эмхи
дүүргэхэ, хэды бэр
нүүдэй тохёолдобошье
лаа үхэл гарзада ор
гүй, ашаг шэмыень а
гүй, малаа зуhаландаа
хитэйгээр оруулха
нүүд бэелүүлэгдэхэ уш
1973 оной хоёрдохи кв
да мал ажалай прод
дые гүрэндэ худалдаха
сэбөө болзорhoo урид
гэхэ гэhэн социалис
нуудаа бэелүүлхэ гээш
публикын малшадай
хэрэг мүн. Энэмнай о
рай hайндэртэ тэд
ажалай эрхим бэлэг б
бшуу.

Эдэ зорилгонуудые
жалтатайгаар бэелүү
рэг нютагай Сове
ажал ябуулгаhaa ехэ
даха байна. Мухар-Ш
аймагай Хонхолын
вет hайшаалтай үүс
гаа. Энэ сельсоведэй
тадууд болон эд
«Искра» колхоздо
зар ашаглаха хэрэгы
дынгөө хиналтада аб
талаар ажахыдаа ал
хоор туhалха гэжэ
байна. Мүн республи
садшье ажахынуудта
ондо шэнэ газар ха
лаар ехэ хүдэлмэри
юм. Тиимэhээ нютаг
дүүд энэ хүдэлмэридэ
ехэтэйгээр хабаадаха
тай.

Городой, айма
сельскэ болон поселк
ведүүдэй гүйсэдкомуу
циалис мүрысөөнэй
дые үргэнөөр харуул
дукци гаргаха, кап
барилгада hомол
мүнгэ зөөриин
ашаглагдажа байhан,
нуудта алмалта арь
хэгдэжэ байhан тухай
бусад асуудалнуудаа
мышленнэ предпри
дай, барилгын эмх
колхоз болон совх
худалдаа наймаанай
ажаhуудалай эрилт
хангадаг предприя
хүтэлбэрилэгшэдэй
шагнажа байха үүргэ

Хүдөө нютагуу
рин. хотонуудые
түхэлтэй болгохо
арад зониие, олони
гэнөөр хабаадуулха
анхарал горитой
байна. 1973 оной
21-дэ болохсёо байга
скэ коммунис су
станок, таряалан, ф
рэ бүтээсэ ехэтэй
лахын хажуугаар,
нуудые, кварт
предприятинуудай
хине сэбэрлэхэ та
хүдэлмэри хэгдэхэ
- Социалис мүрыс
олон зоной эдэб
тэйгээр хабаада
Тиимэhээ тэрээнд
на организацинууд
болон ажахын орг
үргэлжэ анхаржа,
нүүдэй үүсхэлые
хоор дэмжэхэ,
ажалай эдэбхи
уялгатай.

Табан жэлэй
шиидхэхы жэлдэ
гаяа амжалтата
лүүлхэ хэрэгтэ ре
мнай ажалшад бү
элсүүлжэ, Буряад
эй 50 жэлэй ой
нойнтоо аша туhа
гай ажалаараа үг
hаниинь дамжаггүй

ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛААН

Аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан эндэ боложо үнгэрбэ. «КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй «ССР Союзай байгуулагдаhaap 50 жэл тухай» элидхэлэй үндэhөөр аймагай партийна организацида үзэл сурталай, политическэ хүдэлмэрие, интернациональна хүмүүжүүлгые hайжаруулха тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр В. К. Пахахинов элидхэл хэhэн байна.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ Саянай совхозой парткомой секретарь Л. Г. Данзанов, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ А. С. Иринчеев, аймгүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таhагые даагша В. И. Хогоев, Түнхэнэй совхозой Хужарай отделениин партийна эхин организациин пропагандист А. Л. Хартаева, аймагай прокурор А. М. Сокольников болон бусад хабаадалсаа.

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр К. М. Продайвода партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадалсажа, үгэ хэлээ.

Манай корр.

ЗАЛУУ ХҮДЭЛМЭРИШЭД ШАЛГАРНА

РЕПОРТАЖ

Мартын hүүлээр hэн. Үдэртөө наран нилээд наартайгаар шаража, газаагуурхиие шабар шабха болгожорхёо. Модо ашаhан томо МАЗ-ууд, КРАЗ-ууд «шуухирhaap» хажуугаарнай үнгэрхэ юм. Хандагатайн леспромхозой оньhожоруулагдамал доодо складай ута лининүүд, автомат оньhон түхеэрэлгэнүүдэй түерөөн, электро-хюрөөгэй паршаганаха абяан — эдэ бүгэдэ халуун ажалай охиие эли тодоор гэршэлнэ. Оньhожоруулагдамал доодо складай начальник Василий Васильевич Греков ажалша бэрхэ хүбүүд, басагадаараа омогорхонгёор иигэжэ хөөрэнэ: «Республикынгаа 50 жэлэй ойдо зорюулан абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байнабди. Бригада бүхэмнай түсэбөө холо үлүүлжэ ябана. Үнинэй коммунист Юрий Кавелинэй бригада, жэшээлхэдэ, модо отолхо кварталайнгаа түсэб 1,200 кубометрээр үлүүлбэ. Комсомол залуушуулнай дүй дуршалтай хүдэлмэришэдhөө нэгэшье дутангүй ажаллана. Александр Низовцевэй, Алексей Осокиной хүтэлбэрилдэг бригаданууд hайнаар ажаллана. Ошожо хөөрэлдэхэдэтнай болохо».

Доодо складай бэрхэ агитатор, мастер Прасковья Васильевна Давыдоватай ажал хүдэлмэри тухайнь ярилданабди. Комсомол залуушуулай 6 бригада леспромхоз доторнай бии юм гээд модо отолжо байhан газарта ошожо ябахадаа, Прасковья Васильевна тодорхойлно. «Мүнөө үеын залуушуул ажал хүдэлмэридэ бирадаггүй» гэжэ дэмыл хэлсэдэг даа гээд, мастер Владимир Низовцевэй, Алексей Осокиной бригадануудые магтахал юм.

Алексей Осокиной бригадын залуу хүдэлмэришэдтэй танилсабабди. Үнэхөөрөөшье, Осокиной бригадын модошод эрхимээр ажалладаг байба. Имагтал март hарынгаа түсэбые 1000 кубометрээр үлүүлээ. Нэгэдэхи кварталай туршада 2542 кубометр модо хюрөөдэхэ ёhотой аад, 3262 кубометр ходо хюрөөдөө, Алексей Осокиной хүтэлбэрилдэг бригада нэгэдэхи кварталай түсэб болзорhoонь урид дүүргэхын, Буряадай АССР-эй байгуулагдаhaap 50 жэлэй ойе ажалай бэлэгүүдээр угтахын түлөө леспромхоз дотор дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсоод, февраль hарын дүнгүүдэй ёhoop, комсомол залуушуулай бригадануудай дундаhaa шалгаржа, дамжуулгын улаан вымпелдэ хүртэhэн байна. Түс бригадада бүхыдөө 8 хүн ажалладаг юм. Николай Калистратов, А[..]а Якушкина, Нина Вторушина, Валерий Эрдынеев, Александр Фоменко болон бусад үдэр бүриингөө даабарие ходо үлүүлэн дүүргэдэг. Эдэмнай булта комсомолой гэшүүд юм.

Доодо складай оньhон техникын хүсые харахада, урматайшье. Модошодой ажал хүдэлмэринь бэлэхэнээр бүтэhэн шэнгеэр үзэгдэнэ. Автомат оньhoop асарагдаhан гонзогор модые Николай Калистратов электрохюрөөгөөр «хяргаад» орхихо юм. Оператор Валерий Эрдынеев Александр Фоменко Нина Вторушина хоёртой хамта тэрэ отологдоhон модыень сортолдог ажалтай байба. Харахада бэлэн. Ямаршье hэжэг түрэхөөр бэшэ. Зүгөөр ходо иимэ урагшатай hайн байдаггүй.

Заримдаа отолхо мододынь асарагдаагүй байха, автомат оньhон түхеэрэлгэнүүдынь «ажал хэхэеэ арсадаг» юм ха. Тиихэдэнь түсэб, социалис уялга дүүргэлтэ таhалдахаяа hанадаг. Эгээл нимэрхүү хүшэр сагта эмхитэй, журам hайнтай байжа, hүбэлгэн шадамараа харуулха ёhотой бшуу. Алексей Осокиной бригадын модошод эгээл тиимэ бригадануудай тоодо оролсодог. Цехэй начальнигай мэдээсэнэчэй ёhoop, Алексей Осокинэй хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай бригада хоёр-гурба дахин халаанай хойно үлэжэ, абаhан уялгын дүүргэлтые хангаhан байна.

Баяраа хэлэжэ, залуу модошодтой хахасабабди. Хандагатайн леспромхозой оньhожоруулагдамал доодо складай оньhон түхеэрэлгэнүүдэй нэерээн, эндэхи модошодой ажал хүдэлмэри «үхюун зугаа» үни болотор толгой сооhоомни гараагүй бэлэй. Эхэ оронеймнай барилганууд дээрэ Хандагатайн леспромхозой модон хүлеэгдэнэл ха юм! Ушар тиимэhээ эндэхи модошодой эршэтэй ажаллахань ойлгосотойл гээшэ ааб даа.

Зурагууд дээрэ: залуушуулай бригад дир Алексей Осокин, А Низовцевэй бригад модошод - комсомол (зүүн гарhaa) опера Фидкулин, Владим цев, Александр Дмит тор Суханов.

С. ОЧ

ТАБАН ЖЭЛЭЙ БАРИЛГАНУУД

КУЙБЫШЕВАЙ ГУДАМЖЫЕ ШЭМЭГЛЭН...

РЕПОРТАЖ

Улаан-Үдын Куйбышевай гудамжада баригдажа байhан 96 бүлэ айлай орохо гэр олоной анхарал татанхай. Выставкэ үнгэргэхэ залтай 96 бүлэ айлай орохо гэр гээд «Бурятгражданпроект» институдай архитекторнуудэй зохёоhон проект ёhоор энэ барилга тухай хэлэгдэнэ.

Гэрэй нэгэдэхи дабхарые выставкын зал эзэлхэ юм. Энэ залай утань 126 метр болоно. Эндэ Буряадай республикын хүдөө ажахын, промышленна предприятинуудай болон эрдэм наукын, ... гэгээрэлэй туйлаhан амжалтанууд тухай хөөрэhэн экспонадууд табигдаха юм. Тиигэхэдэ лекци, хөөрэлдөө үнгэргэхэ, библиотекын таhагууд нээгдэхээр хараалагдана.

Выставкын залай барилгада шэл, бетон, алюмини, зомгооhоор хэhэн хабтагай, мрамор, паркет гэхэ мэтын барилгын шухаг материалнуудые үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, залай дотор үргэhэн колоннонууд мраамораар шэмэглэгдэхэ юм. Залайнь паркедээр хушагдаха. Хананууднь зомгооhоор хэhэн хабтагайнуудаар шэмэглэхэ юм.

— Энэ залай дотор талын шэмэглэл олоной анхарал татахал байха. Эндэхи нарин ажал хүдэлмэри бэрхэ мэргэжэлтэдтэ даалганхайбди, — гэжэ Буряадай барилгын управлениин 1-дэхи СМУ-гай нэгэдэхи участогай начальник Семен Леонтьевич Дашук хэлэжэ байгаа hэн. Энэ гэрэй барилга дээрэ мүнөө 240 хүн хүдэлжэ байна. Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаhан М. Заиграева, мүн Л. Кузнецова, М. Быковская гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг штукатурщигуудай бригаданууд дотор талын хүдэлмэри хэнэ.

Иван Фёдорович Шангинай бригадын хүдэлмэришэд паркедээр шала дэбдидэг. Эдэнэр республиканска больницын корпусуудай, «Саян» столовын, Зүүн-Сибириин соёл гэгээрэлэй институдай болон шэнээр баригдаhан саад, яслинуудай полые паркет хабтагайнуудаар шэмэглэhэн байна. И. Ф. Шангин арбан табан жэлдэ энэ ажалда хүдэлжэ, дүршэл шадабаритай болоhон хүн юм. Эрхим түрүү ажалайнгаа түлөө «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаhан. Бригадынь гэшүүд hайн шанартайгаар ажалаа бүтээхэ гэжэ яhала эрмэлзэдэг. Халаан бүриин даабари үлүүлэн дүүргэхын тула тэмсэдэг байха юм.

— Бидэнэр мүнөө Владимир Протасовай бригадын хүдэлмэришэдтэй мүрысэнэбди. Эдэнэр халаан бүриингөө даабари хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, ажалаа эрхим шанартайгаар бүтээжэ шададаг. Эдэнhээ үлүү hайнаар хүдэлхэ гэжэ оролдонолди даа, — гэжэ Иван Федорович Шангин хэлэнэ.

Паркедээр пол хушахань тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ юм. Альганай шэнээн хабтагайнуудые тэгшээр, забhаргүйгөөр зэргэлүүлэн табихын тула мэргэжэл шадабари хэрэгтэй болодог. Тиимэhээл энэ харюусалгатай хүдэлмэри эгээл бэрхэ мэргэжэлтэд дүүргэжэ байна ха юм. В. В. Протасов, И. Ф. Шангин гэгшэдэй даадаг бригадануудай хүдэлмэришэд выставкын залай 1500 дүрбэлжэн метр талмайе паркедээр хушаха даабари абаа hэн.

Эдэнэр мүнөө пол хушаха бэлэдхэл хэжэ байна. 30 дүрбэлжэн метр талмай газар бетоноор шудхаа. Энээн дээрэ паркет дэбдигдэхэ юм.

Алишье участогта хүрэжэ ерэхэдэ, барилгашадай эршэмтэйгээр ажаллахань харагдана. Мария Степановна Быковскаягай даадаг бригадын штукатурщигууд залай ханануудые штукатурдажа байна. Энэ бригадын гэшүүд hайн шанартайгаар, түргэнөөр ажалаа хэжэ, 1-дэхи СМУ-гай барилгашадай дунда яhала мэдээжэ болонхой. Бригададань коммунис ажалай нэрэ зэргэ олгогдоhон.

— Минии даадаг бригадада 21 хүн хүдэлнэ. Халаанай даабари дүүргэдэггүй хүн үгы юм. Ажалаа hайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ бултадаа оролдонобди. Энэ хүсэл эрмэлзэлээ бэелүүлжэ шаданашьебди, — гэжэ М. С. Быковская хөөрэнэ.

Тус барилга дээрэ ажаллажа байhан хүдэлмэришэд харюусалгатай ажал хэдэгээ hайн ойлгоно. Тиимэhээл ажалай сагые зүбөөр хэрэглэхэ, түргэнөөр, hайн шанартайгаар барилта хэхэ гэжэ эрмэлзэнэ. Зүгөөр бүхы юумэн hанаhан соонь болоногүй. Халаан соо 18 тонно цементын холисо хэрэглэгдэнэ. Зарнимдаа 16—17 тонно асарагдажа, штукатурщигууд миин hууха ушартай болоно. Пол табиха хабтагайнууд, ондоошье материалнууд дуталдана. Ойрын үдэрнүүдтэ энэ бүхы дутагдалнуудаа усадхажа шадаагүй hаа, энэ гэрэй барилга саг болзор соонь дүүргэжэ, ашаглалгада тушаахань бэрхэтэй болохо.

Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн hайндэртэ энэ зал соо манай республикын ажалшадай туйлаhан амжалтануудые харуулhан выставкэ эмхидхэгдэхэ юм. Тиимэhээл энэ барилгаяа саг болзор соонь, нюниин 10-да ашаглалгада тушааха гэжэ хараалагдаа.

— Улаан-Үдын томо томо барилганууд дээрэ хүдэлhэн эрхим хүдэлмэришэд манай участогта ерэнхэй. Эдэнэр хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ шададаг зон. Тиимэhээл бидэнэр энэ барилгаяа саг болзор соонь дүүргэжэ, hайн шанартайгаар ашаглалгада тушааха байхабди, — гэжэ барилгын участогай прораб Г. Я. Вишняков хэлэнэ.

Дүршэл шадабаритай түрүү хүдэлмэришэд хаанашье амжалта туйлажа, олоной hайшаал магтаалда хүртэдэг шуу. Шударгыгаар хүдэлжэ байhан барилгашадые харахада урмашахаар hэн. Ажалгүй ябаhан хүн гэжэ эндэ үгы. Эдэнэр выставкэ үнгэргэхэ залай барилгые саг болзор соонь дүүргэжэ, республикынгаа 50 жэлэй ойдо ажалай hайн бэлэг бариха гэжэ найдагдана.

К. ЖАМЬЯНОВ.

Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын коллектив түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые үлүүлэн дүүргэhэн байна. Тиигэжэ тэдэнэр 484 мянган түхэригэй сэмбэ түсэбhөө гадуур худалдаа.

Иимэ амжалтада сэмбын фабрикын түрүү хүдэлмэрилэгшэ Тамара Николаевна Гусевагай оруулhан хубитэ ехэ. Тамара Николаевна сэмбэ хиргагшаар хүдэлдэг. Тэрэ ажалдаа оролдосотойгоор хандадаг. Тиимэhээ ажалайнь шанар дээгүүр байдаг. Гадна нүхэр Гусева халаан бүриингөө даабарине ходо үлүүлэн дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник Т. Н. Гусева ажалдаа

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ТАНИИЕ ЯМАРААР ХАНГАНАБ?

СОЁЛШОД—ХОНИШОДТО

Эртэ үглөөгүүр автобусой жолоошон Владимир Донцов машинаараа Баргажан тосхонhоо гараа hэн. Уданшьегүй тэрэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой соёлой байшанда эмхидхэгдэhэн агитбригадын гэшүүдые холын отаранuудта хүргэжэ ерэбэ.

Агитбригадын гэшүүд хонишодто концерт, кино харуулбад. Баян-Голой библиотекые даагша Людмила Тумурова «Буряадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэл» гэhэн лекци концертын урда тээ уншаба. Соёлой байшангай директор Бато Будаев, баянист Николай Жамсаранов, хүдөөгэй клубые даагша Захар Гармаев, кочегар Станислав Нотхоев, уран hайханай бүлгэмые хүтэлбэрилэгшэ Чимита Порхоноева гэгшэд агитбригадын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Библиотекарь Л. Тумурова хонишодто шэнэ номуудые үгэнэ, уншаhан номуудыень hэлгэнэ.

Нигээд тарилгын хаhа эхилхэнь. Энэ үедэ хүсэ шадалаа элсүүлэн, хээрын стан, гүүртэнүүд дээгүүр ябажа, түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ ажалша зоной соёлой эрилтые гүйсэд хангаха гэжэ Баян-Голой соёлшод оролдожо байнхай. Худалдаа наймаанай талаар анхарал үшөөл hайнаар табигданагүй. Аяар хахад жэлэй турша соо автолавка холын отарануудта эд бараа абаашаагүй байха юм.

Ц. БАЛДОРЖИЕВА,
Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой комсомолой эмхиин секретарь.

КОММУНИСТНУУДАЙ КАНДИДАТ

США-гай Нью-Йорк штадай коммунистнуудай эмхиин түрүүлэгшэ нүхэр Рашид Стори Нью-Йоркын коммунистнуудай зүгhөө Холбоото Штадуудай эгээн томо хотын мэрэй тушаалда кандидадаар дэбжүүлэгдэбэ...

США-гай компартиин Нью-Йоркын эмхиин штаб-байрые уужам гэхын аргагүй. Энэнь оройдоол гурбан таhалгатай. Ханаархи тагуудтань номууд дүүрэн табигданхай, столнууд дээрэнь газетэ, плакадууд болон hаяхан хэблэгдэhэн листовконууд дэлгээтэй. Хэдыдэшье эндэ ерээ hаа, хүдэлмэриин үедэ тудахаш. Эндэ тэндэhээ суглаhан эдэбхитэд богонихон суглаа зүблөө хэжэл байдаг.

— Манайда мүнөөдөө уйтаншаг, — гээд компартиин Нью-Йоркын эмхиин түрүүлэгшэ Рашид Стори миhэрнэ. — Барагтай ааб даа. Бидэ гансашье эндэ бэшэ, мүн бүхы город соо хүдэлнэбди.

Тиимэhээ тэрэ бишыхан кабинет соонь В. И. Ленинэй портредтэй зэргэлээд Нью-Йоркын томо карта үлгөөтэй. Негрнүүдэй гарлем гэдэг гетто, Бронкс гэдэг хүдэлмэришэдэй район, Бруклин шадарай зониие тэрэ түрүүлэгшэ ходо эрьежэ ябадаг заншалтай. Мүнөө США-гай компарти зоной дунда ябуулагдаха үдэр бүриин хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулна.

Нүхэр Стори юрын лэ намтартай юм. Бага, эхэ эсэгэнь Филадельфидэ угырhэн негр фермерэй бүлэдэ үнгэрhэн. Филадельфидэ ажаhуудаг тэрэнэй бүлын арбан нэгэн хүнэй наймааниинь коммунистнууд болоhон байна.

Харин Рашид арбан юhэ наhатайhаа В. И. Ленинэй зохёолнуудые уншажа эхилhэн юм.

1959 ондо Нью-Йорк ерээ hэн. Эндэ удаан саг соо хүдэлмэри бэдэрhэн байха. Тэрэниие hүүлэй hүүлдэ Нью-Йоркын багахан фирмын складай хүдэлмэришэн болгожо абаhан байгаа. Тэндэ профсоюзай эмхи байгаагүй, тиимэhээ эзэниинь зоргоороо аашалдаг, хүдэлмэришэдые гам хайрагүйгөөр мүлжэдэг райhан. Рашид Владимир Ильич Ленин тухай хүдэлмэришэдтэ хөөрэжэ, тэдэниие профсоюзда нэгэдүүлхэ ябуулга хэhэн байна. Нэгэтэ үглөөгүүр Рашидай ажалдаа ерэхэдэнь, «штадай хороогдоhон» дээрэhээ ажалhаа гаргагдабаш гэhэн бэшэлгэтэй пакет барюулагдаа. Ушар шалтагааниинь эли ааб даа.

Тэрэнэй hүүлээр Рашид уланшьегүй компартиин зэргэдэ абахые гуйжа мэдүүлгэ бариhан юм. Түрүүшээр негрнүүдэй гарлемдэ залуушуулай дунда хүдэлмэри ябуулhан, хожомынь Бруклиндахи коммунис эмхиие толгойлhон, харин гурбан жэлэй саада тээ тэрэниие компартиин Нью-Йорк штадай эмхиин түрүүлэгшээр hунгаhан байна. Бүри hаяхан тэндэхи коммунистнууд тэрэниие США-гай эгээн ехэ хотын—Нью-Йоркын мэрэй тушаалда кандидадаар дэбжүүлээ.

hунгалтын урда тээхи компаниин үедэ коммунистнууд ямар программа баримталнаб гэжэ Рашидhаа асуубаб.

— Городой засаг захиргаае үндэhөөрнь хубилгахын түлөө тэмсэнэбди, — гэжэ Стори хөөрэбэ. — Эндэ үни шиидхэгдэхээр болоhон асуудалнуудые хаража үзэхэ, Нью-Йорк болон Америкын бусад хотонуудта тохёолдоhон бэрхэшээлтэ байдалые усадхахаар саг болоо.

Нэн түрүүн хотын муниципалитедтэ монополинуудай, газар эзэмдэгшэ томо баяшуулай түлөөлэгшэдэй оронд ажалшадай түлөөлэгшэдые оруулха шухала, — гэжэ нүхэр Стори элирхэйлбэ. «Туйлай ехэ мүнгэ» абаад, юушье хэнгүй hуудаг хотын захиргаанай албан хойрог хүдэлмэрилэгшэдтэ эсэргүү эрид доботолго хэхэ хэрэгтэй.

Манай hанамжын ёhоор, городой совет ажалгүйдэлые тоое хорооhо, юумэнэй үнэ сэнгэй үдэр бүри хүндэрhэн болоhуулhан абаха ёhотой. Мүн хүдэлмэришэдэй орохо түлөөhэ багатай гэр бариха, медицинскэ түлөөhэй эмхи зургаануудые бии болгохо, городой транспортын хэрэглэлые hайжаруулха, шэнэ hургуулинуудые шиидхэхэ ... Энэ асуудалнуудые капиталистнуудай hүбэрhэн ... болохо гээшэ.

Нимэл лаа, Нью-Йоркын мэрые hунгаха hунгалтын сэдэб хүдэлмэриин программа.

Э. БАСКАКОВ. (ТАСС).

ТАНИИЕ ЯМАРААР ХАНГАНАБ?

Революциин талмайн дэргэдэ «Универмаг» Улаан-Үдэ хотын худалдаа наймаанай түб болонхой. «Универмаг» 18 секцитэй. Тэндэнь 150 хүн хүдэлнэ. hарын hарада эд бараанай ... түсэб дүүргэгдэдэг. ... шиидхэхы гурбадахи жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэб уни... коллектив хоёр үдэр урид дүүргээ.

Парфюмернэ отделдэ коммунис ажалай бригадынхид хүдэлдэг. Нина Артамоновна ...вагай хүтэлбэри доро түс бригадынхид кварталайнгаа түсэбые мартын 21-дэ, мартынгаа ... hарын 25-да дүүргээ. ... эдэнэр кварталайнгаа ... 14 мянган түхэригэй эд ... үлүү наймаалhан байна.

«Универмагай» коллектив ... обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй ба облпрофсоведэй ... грамотаар шагнагдаhан байна.

Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн угталгада хахад жэлэйнгээ түсэб хоёр үдэрөөр урид дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 500 мянган түхэригэй наймаа хэхэ гэжэ «Универмагай» ажалшад шиидэнхэй.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: дээрэнь — Н. А. Танцева, наймаалагша Н. Гречко.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ХУДАЛДАА НАЙМААНДА—ШЭНЭ АРГА ДҮРШЭЛ

Үнгэрhэн февраль hарын баргдахаяа байhан үеэр Курган хотодо РСФСР-эй эд хэрэглэгшэдэй холбоонуудай худалдаа наймаанай эмхидхэлэй ба техникын управлени болон таhагуудай начальнигуудай, мүн худалдаа наймаанай хэрэгые ба хүтэлбэрилгые нарижуулан hайжаруулха лабораторинуудай начальнигуудай бүхэроссин зүблөөн-семинар боложо үнгэрөө hэн. Кооперативна худалдаа наймаанай эмхидхэл нарижуулан hайжаруулха, эд хэрэглэгшэдые түрүү аргаар хангаха тухай асуудал семинар дээрэ зүбшэгдөө. Тус зүблөөнэй хүдэлмэридэ Буркоопсоюзай эмхидхэлэй ба худалдаа наймаанай техникын таhагай начальник А. А. Конопелько, эдэ мүрнүүдые бэшэгшэ хабаадалсаа hэн.

Энэ зүблөөн-семинарай хүдэлмэридэ Россин потребсоюзай правлениин хүдэлмэрилэгшэдhөө гадна, Курганска областиин партийна, совет болон ажахын органуудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаhан байха юм. Роспотребсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо А. Ф. Малков КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, кооперативна худалдаа наймаанай хэрэгые улам hайжаруулан нарижуулха тухай гүнзэгы шэнжэлгэтэй элидхэл хэhэн байна.

Удаань зүблөөндэ хабаадагшад энэ областиин Далматавска ба Катайска худалдаа наймаанай предприятинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй танилсаhан байнабди. Хэрэгтэй юумэеэ эд хэрэглэгшэдэй өөрөө шэлэн абаха арга тэндэхи магазинуудта үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэнхэй. Тиимэ магазинуудай ажал хэрэгтэйнь дүтэ танилсаад байхадаа, худалдаа наймаанда нэбтэрүүлэгдэжэ эхилhэн энэ арга дүршэлэй үлэмжэ hайн талань харагдана. Магазин доторхи талмай дууhан хэрэглэгдэнэ, болбосон байдалтай болоно, эд бараа абагшадта ехэ таатай зохид байна. Наймаалагшадай хүдэлмэри нилээд сомор, хүнгэн боложо үгэнэ. Курганска областиин хүдөө тосхонуудай 831 магазин хүдэлмэриин иимэ гуримда оруулагданхай. Энэнь бүхы магазинуудай 35,7 процент болоно.

Харин манай Буркоопсоюзай мэдэлэй магазинуудай миил 19 процентнь лэ тэрэ онол аргаар хүдэлдэг, эд бараанай эрьесын олзын 21 процентнь тиимэ гуримаар наймаа эрхилдэг магазинуудhаа оршологдодог зэргэтэй. Иихэлээрээ манай республикын кооператорнууд нилээд гээгдэнги байдалтай болоно. Зүгөөр худалдаа наймаанай материально-техническэ үндэhэ hуури курганайхидhаа заашье дутахаар бэшэ.

Хэрбээ аймагуудай байдал хаража үзэхэ болоо hаа, Кабанскын, Хориин, Баргажанай кооперативна эмхи зургаанууд энэ шэнэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр табижа, бодото хүдэлмэри хэжэшье, hайн үрэ дүн туйлажашье байдаг юм. Харин тиихэдэ Тарбагатайн, Хэжэнгын, Хүрамхаанай, Хүдэриин районууд энэ гэхэ юумэ үнгэрhэн үедэ бүтээгээгүй байна. Зэдын, Сэлэнгын, Прибайкалиин, Түнхэнэй аймагуудта худалдаа наймаанай шэнэ гуримда магазинуудые оруулха хүдэлмэри мүн лэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Шэнэ гуримда оруулагдаhан магазинуудай худалдаhан эд бараанай хэмжээн бүхы эд бараанай эрьесын 40 процентнь байха ёhотой гэhэн түсэбтэ даабари юhэдэхи табан жэлэй туршада бэелүүлэгдэхээр хараалагданхай бшуу. Гэхэтэй хамта зарим районуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала даабаридаа харюусалгагүйгөөр хандажа байhаниинь гайхалтай. Шэнэ, түрүү онол арга үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ хэрэг зүндөө, өөрөө бүтэшэхэ зүйл бэшэ. Энээндэ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэрэгтэй. Магазин доторхи байдалые хубилгаха, тэндэ хүдэлхэ наймаалагшадые hургаха, шэнэ ажалдань дүршүүлхэ, олон янзын эд бараа наймаанда табиха гэхэшэлэн бүгэдэ нарин нягтаар тодорхойлогдохо, бодомжологдохо ёhотой бшуу.

Технологическа талаарнь буруугаар магазин доторхиёо хубаарилан табиhанhаа, түсэблэhэнhөө боложо, зарим тээгүүр таарамжагүй байдал ушарвуулhан байха юм. Энэмнай бодомжогүйгөөр хэhэн хүдэлмэриин хойшолон болоно бшуу.

Энэ хэрэгтэ Кабанскын райпогой хүдэлмэрилэгшэд, түбхын түрүүндэ наймаанай таhагые даагша Н. Н. Балдакова, Брянскын худалдаа наймаанай хүдөөгэй нэгэдэлэй директор Г. К. Жаркова гэгшэд ехэ харюусалгатайгаар хандаа гэжэ тэмдэглэмээр. Энэ аймагай кооператорнууд худалдаа наймаанай шэнэ онол аргые тон шадамараар нэбтэрүүлжэ шадаа. Тэрэнэйл ашаар эндэхид 1972 ондо урзанданайхида орходоо 976 мянган түхэригэй эд бараа хүн зондо үлүү ехээр худалдаа. Теэд иимэ амжалта нютаг бүхэндэ туйлагданагүй ха юм.

Бэлэдхэлгүйгөөр, бодомжогүйгөөр лэ наймаанай шэнэ гуримда орожо, алдуу эндүү гаргаhанhаа тунхаряад, энээнhээ арсахашье ушар үзэгдэнэ. Тиимэhээ саашадаа таагүй ябадалай ушархагүйн тула аймагуудай кооперативна эмхи зургаануудай правлени, партийна, профсоюзай, комсомолой организацинууд ойлгуулламжын ехэ хүдэлмэри коллективүүдэй дунда ябуулха, hуралсал эмхидхэхэ, техническэ бэлэдхэл хангаха уялгатай. Жэшээ болохо магазинуудые бии болгожо, тэдэнэй дүй дүршэл халан абаха арга бэдэрхэ шухала болоно.

Буркоопсоюзай лаборатори «Шэнэ онол аргада—үргэн харгы» гэhэн уряатайгаар тусхай плакат-газетэ барлан хэблүүлжэ, бүхы аймагуудта эльгээhэн юм. Тэрээн соо худалдаа наймаанай шэнэ гуримда орохо арга, заабари дууhан харуулагдаhан байгаа. Теэд тэрэ плакат-газетын зарим тээгүүр олдохошьегүй баримта ушарна. Гадна Кабанскын райпогой дэргэдэ тусхай семинар зарлагдаа hэн. Зарим нэгэшүүлэй хойрог албанhаа боложо, эдэ мэтын хэмжээ ябуулгануудай үрэ дүн харагданагүй, бодото юумэн бүтээгдэнэгүй.

1973 ондо бэелүүлхэ зорилго манда эли. Эд хэрэглэгшэдэй шухала юумэнүүдээ өөрөө шэлэн абаха гуримда энэ жэлдэ үшөө 90 магазиниие оруулха байнабди. Республика доторнай иимэ гуримаар хүдэлдэг магазинуудай тоо 335-да хүрэхэ, тэдэнэй наймаалhан эд бараанай хэмжээн бүхы эд бараанай эрьесэ соо 28 гаран процент эзэлхэ ёhотой. Иимэшье хэмжээндэ энэ хүдэлмэреэ хүргэжэ шадаа hаа, манай байдалаар яhала гэмгүй дабшалта болохо hэн.

Энэл хэмжээндэ хүрэхын тула бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ, шэнэ хэрэгтэ шуналтайгаар, этигэл найдабаритайгаар хандаха, урда ушарhан алдуу эндүүгээ сүм усадхаха эрилтэ хүдөөгэй худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй гол зорилгонь болоно.

Б. ДОРЖИЕВ,
Буркоопсоюзай лабораториин начальник.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДhАА МЭДЭЭСЭНЭ

РСФСР:

...АШААНАЙ ФЛОДОЙ ХҮГЖЭЛТЭ

Петропавловск-Камчатский. Польшада бүтээгдэhэн «Серноводск» гэжэ шэнэ теплоход 14 мянган миль зай гаталжа, Петропавловск-Камчатски дахи ... гэжэ портдо хүрэжэ ...

«Серноводск» манай гүрэнэй захилаар Констанцын судостроительдэ бүтээгдэhэн суднануудай нэгэн болоно. Тэрэ ... тонно ашаа шэрэхэ шадалтай. Шэнэ судны экипажэй гэшүүдэй байрлаха каютанууд таатай зохид.

... Приписки порт хүрэтэрээ ... Атлантиин далай ... hалхи шуурганда ... бусад олон бэрхэшээлнүүдые дабаhан байгаа. ... далай соогуур та... hайн шанартай гэжэ ... капитан Николай Ма... хэлэнэ.

... жэлдэ Камчаткадахи ... ашаа зөөхэ захир... дүрбэн иимэ судна ерэ...

ТЮМЕНИИН ҮГЭРСЭ

ТЮМЕНЬ. Тюменьскэ областиин нефть олзоборилгын ...нууд шадар байhан «Шаимский» совхозой ...үргуулагшад шэнэ теп... үгэрсэ хуряажа ... hаяхан 120 мянган ... метр талмайтай ...нуудые барилгашад совхоздо тушааба. Мүнөө овощ ургуулагшад тонно хахад үгэрсэ нефтьшэдтэ үдэр бүри эльгээнэ.

Тюмендэ нефть олзоборилжо эхилhэн сагhаа хойшо эндэ байгуулагдаhан «Шаимский» совхоз хүгжэн ургана. Хойто зүгэй ой тайга, намаг байhан газарта хартаабхын шэнэ поли, бэлшээри нэмжын харагдадаг болоо. Мал ажалай тэжээлэй бааза жэлhээ жэлдэ бэхижүүлэгдэнэ. Үнеэн бүриhөө жэлэй турша соо гурба мянган килограммhаа дээшэ hүн haагдадаг. Совхозой 20 мянган тахяатай шубуунай фермэ хүгжэн ургана.

«Главтюменнефтегазай» табан совхоз «хара алта» малтагшадые бүхэли жэл соо овощоор хангана. Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ Сибириин нефтьшэдтэ нёдондо жэлэйхиhээ дүрбэнэй нэгэ хубяар ехэ хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилэгдэжэ эльгээгдэхэ байна.

УКРАИНА:

«МҮНХЫН» УhАН

ХМЕЛЬНИК. (Винницкэ область). Винницкэ областиин колхоз хоорондын элүүржүүлгын эмхиин түрүүшын зэлжээнэй барилга эхилбэ. Энэ жэлэй дүүрэтэр эндэ нэгэн доро табан зуун, табан жэлэй дүүрэтэр мянган хүн амардаг болохо.

Хмельникскын курорт тухай hураг суу түргэн таража байнхай. Эндэ аршаанай химическэ бүридэлөөрөө, мүн радонтой байхаараа хоморой шухаг уhатай юм. Уhан соонь углекислэ газ, азодой бии дээрэhээ (иимэ холисо тон хомор дайралдадаг) хэрхэ, гипертони болон бусад олон үбшэ аргалхада hайн.

Хотын үбшэ аргалхада энэ аршаан ехэ hайн гэжэ эрдэмтэд элирхэйлбэ.

УССР-эй Министрнүүдэй Совет Хмельник курортые республикын удха шанартай гэжэ соносхоо. Энэ табан жэлэй турша соо жэлдээ 30 мянгаhаа 50 мянга хүрэтэр хүн тус курортдо бэеэ аргалуулдаг болохо байна.

КАЗАХСТАН:

ШЭНЭ «ОРБИТА»

АЛМА-АТА. Джезказганска областиин промышленна ехэ түб болохо Балхаш хотын нэгэ районда «Орбита» станциин барилга эхилбэ. Прибалхашска сүл губиин үргэн зонодо Түбэй телевидениин программа энэ станциин ашаар харадаг болохо. Эндэ ашагта малтамалай, металлургическа предприятинууд, мал үсхэбэрилгын ажахынууд олон. Тус станци ерэхэ жэлдэ ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана.

Мүнөө республика дотор «Орбитын» гурбан станци — Алма-Ата, Джезказганда, Гурьевада хүдэлнэ.

БЕЛОРУССИ:

БОЛЗОРhОО УРИД ПРОЕКТНЭ ХҮСЭНДӨӨ ОРОБО

БОБРУЙСК. Белоруссиин шинэ бүтээдэг заводто графигаар хараалагдаhанhаа нэгэ хахад дахин олон покрышка, хоёр дахин олон камера бүтээн гаргагдана.

— Предприятиин түрүүшын ээлжээнэй хүсые болзорhоонь урид ашаглахын түлөө шиинэ бүтээгшэдэй тэмсэhэнэй ашаар иимэ амжалта туйлагдаа, — гэжэ комбинадай директор Г. П. Постылицын хөөрэнэ. — Цех бүхэндэ тусхай бригаданууд эмхидхэгдээ. Дүй дүршэлтэй мэргэжэлтэд тэдэниие хүтэлбэрилнэ. Нигэжэ түхеэрэлгэ түргэнөөр ашаглаха арга олдоно.

Үйлэдбэреэ ашаглахатайгаа хамта ажалай бүгээсэ дээшэлүүлхын, шиинын шанар hайжаруулхын түлөө оролдоно. Хабсаралгын станогой шэнэ конструкци зохёогдоо. Тэрэнэ ажалай бүтээсэ нэгэ хахад дахин дээшэлүүлхэ арга олгохо гэжэ түрүүшын тоололгонууд харуулаа.

Покрышкануудай «дали» бэлдэхэ туршалгын полуавтоматагрегаг хабсаралгын цехтэ байгуулагдана. Ехэ хэмжээнэй камера хабсаргаха станок автокамерын цехтэ тодхогдожо байнхай.

Ехэ хэмжээнэй камера бүтээн гаргадаг заводой түрүүшын ээлжээнэй проектнэ хүсые 1973 оной ноябриин 7 болотор, болзорhоонь 20 hараар урид ашаглахын тула комбинадай коллектив тэмсэжэ байнхай.

МОЛДАВИ:

АХА ДҮҮ ОРОНУУДhАА БАРИЛГЫН ТЕХНИКЭ АСАРАГДАНА

КИШИНЁВ. ГДР-эй «ИФА» фирмын «В-50» түхэлэй 110 самосвал Молдавиин барилганууд дээрэ хүдэлнэ. Эдэ машинануудай хахадынь өөрөө ашаа буулгадаг прицепүүдтэй юм. ГДР-hээ асарагдаhан автомобильнууд ашаглахада hайн гэжэ мэргэжэлтэд сэгнэнэ.

Олон дабхар байрын гэрнүүдые бодхоохоодо, Германиин Демократическэ Республикын «Цемаг» фирмын 25 тонно ашаа үргэхэ гэнжэтэ кранууд, газар жэгдэлхэ элдэб янзын виброплитанууд хүдэлмэришэдтэ ехэ туhа хүргэнэ.

Болгариин Карловска заводой бүтээhэн Т-54 В түхэлэй тракторай бааза дээрэ Молдавиин Барилгын министерствын заhабарилгын - механическа завод хоёр шаблаатай планировщигуудые бэлдэн гаргана. Совет барилгашад тэрэниинь үндэрөөр сэгнэнэ. Тус планировщигууд малтагдаhан нүхэн, траншей соохи газар ябталхада хэрэглэгдэнэ. Кишиневой тракторна заводто бэлдэгдэhэн документацяар эдэ машинанууд Болгарида бүтээгдэдэг.

ТАДЖИКИСТАН:

БАЯН ХЭШЭГТЭЙ НУРЕК

ДУШАНБЕ. Таджикистан, Туркмени, Узбекистан ба Казахстанай колхоз, совхозууд тарилгын урда уhалалга хэхэдээ Нурегэй сөөрэмэй зуу гаран миллион кубометр уhа хэрэглэбэ.

Аму-Дарья мүрэнэй оршондохи ажахынуудта хабар бүри уhаар дуталдадаг байгаа. Мүнөө Нурегэй ГЭС тэдэниие уhаар хангадаг болобо.

Нурегэй сөөрэмэй 500 миллион кубометр уhаар энэ жэлдэ полинууд уhалагдаха юм. Хабартаа саhанай хайлахада, гаргашалагдаhан уhаниинь хүсэлдэхэ ушартай.

ЛИТВА:

БЕЛОГОЙ УРГАЛТЫЕ ТҮРГЭДХЭГШЭД

ВИЛЬНЮС. Эндэхи ферментнэ препарадуудай заводой туршалгын цех соо шэнэ биостимулятор гаргагдахаар бэлдэгдэжэ байна. Шэнэ препарат бактеринүүдэй эдеэ хоолой, хүнгэн ба медицинскэ промышленностьда хэрэглэгдэдэг фермент гаргалгые гурба дахин түргэдхэнэ.

Литвагай Наукануудай академиин Вильнюсэй биохимиин институдай, Каунасай политехническэ институдай хүдэлмэрилэгшэд энэ биологическа түргэн бодосые бии болгоhон, лабораторно эрхэ байдалда туршажа үзэhэн байна. Энэ бодосой ашаар завод ферментнэ препарадуудые хоёр дахин ехээр гаргадаг болохо.

Шэнэ биостимулятор хадаа профессор Р. Бересневичюс гэгшын хүтэлбэри доро Литвагай биохимигүүдэй хэжэ байhан ажалай шэнэ шэглэлынь болоно. Р. Бересневичюс — хүдөө ажахы болон промышленностьда ехэ ашаа туhатай арба гаран хүдэлмэриин автор.

ЭСТОНИ:

ХҮҮРГЭ БАРИГДАНА

ПЯРНУ. Тус хотодо Пярну мүрэн дээгүүр республика дотор эгээн ехэ хүүргэ барилга эхилбэ.

Хүүргэ автомобилиин ябахаар байхаhаа гадна, түмэр замай байха юм. Шэнэ хүүргын ашаглалгада ороходо, курортно хотын түб сүлөө болохо. Юундэб гэхэдэ, машинанууд дүхэриглэн татагдаhан харгыгаар ябаха. Түмэр зам хотодо дүтэ болохо. hүүлээрнь Ригэ хүрэтэр үргэлжэлүүлэгдэхэ. Тиихэдэ Эстониин, Латвиин ниислэлнүүдэй хоорондохи зай түмэр харгыгаар зуун километр хүрэтэрөө хорооггдохо.

Шэнэ хүүргэ энэ табан жэлэй hүүл багта ашаглалгада орохо юм.

(ТАСС-ай корр).

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

СОЁЛОЙ ҺОНИН

ЭРХИМ СЭГНЭЛТЭДЭ ХҮРТЭБЭ

Арадай дундаһаа урган гараһан бэлиг шадабаританине шалгаха харалга эдэ үдэрнүүдтэ Улаан-Үдэдэ үнгэргэгдэжэ байна. Арадай театрай хүдэлмэрине харалга авиазаводой «Рассвет» гэжэ соёлой байшанда болобо. Эндэхи театрай коллектив Э. Раннетын «Төөриһэн хүбүүн» гэжэ гурбан үйлэтэй зүжэгые городой комиссиин (хүтэлбэрилэгшэнь РСФСР-эй арадай артист Б. Н. Вампилов) болон харагшадай үзэмдэжэ табяа. Режиссёр Р. М. Ефимова энэ зүжэгые найруулан табиһан, уран зурааша В. В. Драничников шэмэглэн гоёоһон байна.

Зүжэгэй тобшохон удха нимэ. Март Туйск (Виктор Демичев) Эхэ орондоо урбаһанайнгаа түлөө 12 жэл соо түрмэдэ һуугаад эхэдээ, һамгандаа бусажа ерэнэ. Зүгөөр бузар муухай хэрэг хэһэнэйнь түлөө тэрэниие дүтынь хүнүүд шоо үзэнэ, шобто харана. Гэхэтэй хамта эхэ һамган хоёрынь төөрижэ ажабайдалаа алдаһан Мартые зүб замдань оруулхые оролдоно. Хэдышье оролдолго хүсэлэлэй гаргагдаа һаа, Март Совет засагта эсэргүү бузар ябадалһаа хахасанагүй, Эхэ орондоо урбаха хэрэгээ орхиногүй. Тэрэниие зүб замда оруулхын тулада эхэ Линена Туйск (Р. М. Ефимова), һамган Аника (Л. Процик) ехэхэн хүсэл оролдолго гаргаа. Шпион Райсмигтай Март нүхэсэнэ. Харата шпион баригдаха болоходоо, Мартые буудана. Эсэсэй эсэстэ төөриһэн хүбүүн буруу ябадалаа ойлгожо абана. Март Совет орон дотор болжо байһан ехэ хубилалтануудые энээнһээ урагша ойлгодоггүй байгаа. Арад зоной ажабайдал һайжаруулхын тулада хэр ехэ юумэнэй хэгдэжэ байһые одоол мэдэрнэ.

«Рассвет» гэжэ соёлой байшангай дэргэдэхи арадай театрта хабаадагшад гүйсэдхэһэн рольнуудаа һайнаар наадажа, ялас гэмэ тодо образуудые гаргажа шадаа. Авиазаводой слесарь Виктор Демичев зүжэгэй гол геройн бологшо Мартын абари зан, аашые үнэншэмэ зүбөөр харуулаа. Мартын һамган Аникын рольдо наадаһан телеграфистка Л. Процик урдаа табиһан зорилгоёо муу бэшээр бэелүүлжэ шадаа. Тиимэһээ «Төөриһэн хүбүүн» гэжэ зүжэг комиссиин, харагшадай эгһөө һайн сэгнэлтэдэ хүртэбэ.

Мүнөө арадай театр Н. Калашниковай «Разрыв-трава» гэжэ номоор бэшэгдэһэн шэнэ зүжэг режиссёр Р. М. Ефимовагай хүтэлбэри доро бэлдэжэ эхилээ. Тус театрай коллектив энэ хүдэлмэриеэ Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойдо зорюулна.

Ж. БАДАЛАЕВ.

ТУҺАЛАМЖА ҮЗҮҮЛНЭ

Ахын аймагай түб—Орлик тосхоной больницын бү... дэлмэрилэгшэд «Улаан Аха» колхозой Обоото гэжэ нюта... жо, хоёр үдэрэй туршада сабшалан дээрэ наг шэбхэ га... Иимэ туһаламжа үзүүлхынгээ хажуугаар врач А. А. Очи... «Ариг сэбэрые сахиха тухай» лекци малшадта уш... байна.

Мүн хэлхээ холбооной аймагай отделениин хүдэлмэр... шэд Булаг гэжэ газарта гаража, наг шэбхэ зөөхэ хүдэл... дэ, хабаадалсажа, шударгы һайнаар ажаллаһан байха юм.

Иигэжэ Орлик тосхоной эмхи зургаануудай алба ха... аймагайнгаа ажахынуудта ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ.

Вл. ГАЛСАНОВ.

СОЁЛОЙ ҺОНИН

ВАСИЛИЙ ГУРЕНКОВ— МАНАЙ АЙЛШАН

Москвагай артист Василий Гуренков Улаан-Үдэдэ түрүүшынхеэ айлшалан ерэбэ. Ярослав Гашегай «Һаахар дорюун солдат Швейгэй ушаралта ябадал» гэжэ сатирическэ үльгэр түүхэһээ хэһэгүүд тэрэнэй литературна концертын программада ороно.

Москвагай айлшантай хөөрэлдэхэдөө, бидэнэрые һонирхуулһан асуудал табиһан байнабди. Имагтал чех уран зохёолшын творчестводо юундэ хандаһан байна гээшэбта гэжэ асуухадамнай, Василий Петрович иигэжэ харюусаа:

— Гашек сатирическэ зохёолнуудые уран хурсаар, баян хэлээр бэшэдэг уран зохёолшо юм. Тэрэнэй ухаан бодол соо мүндэлэн түрэһэн Швейк юрын солдат болоно. Тэрэ ажабайдалай дутуу дундые хайра гамгүйгөөр элишэлэн наадална, дайн байлдаанда эсэргүү тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, дайе буруушаана. Тиимэһээ минии һанаа сэдьхэлдэ дүтэ байна, — гэжэ артист Василий Гуренков хөөрэнэ.

Зүб даа. Артист өөрөө Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу Ехэ дайнай ветеран юм. Тэрэ юрын сэрэгшэ ябажа, Москваһаа Кенигсберг хүрэһэн байха. Швейк тэрээндэ дүтэшье, абари зангынь ойлгосотой байна бшуу.

Василий Петрович Гуренков республикымнай ниислэл хотын техническэ мэргэжэл олгодог 19 училищида айлшалжа, концерт табяа. Совет Росситай хуби заяагаа холбоһон интернационалист чех уран зохёолшо тухай артист залуу харагшадта ехэ юумэ хөөрэжэ үгэһэн байна.

Буряадай хүдөө ажахын техникумэй студентнэр Москвагай айлшаниие хүндэтэйгөөр хүлеэн абаба. Гашегай дорюун солдат Швейк болон Шолоховой Щукарь үбгэн, Чеховэй геройнууд харагшадай үмэнэ гаража ерээ. Суглараагшадай нэрьемэ альга ташалган артистын бэлиг шадабарие үндэрөөр сэгнэһэнэй гэршэ юм.

Уран зохёолшо Гашегай түрэһөөр 90 наһанай ой апрель һарада гүйсэхэ юм. Василий Петрович Гуренков энэ аяншалгаяа уран зохёолшын түрэһэн үдэрэй ойдо зорюулна.

М. МЕДОВАЯ.

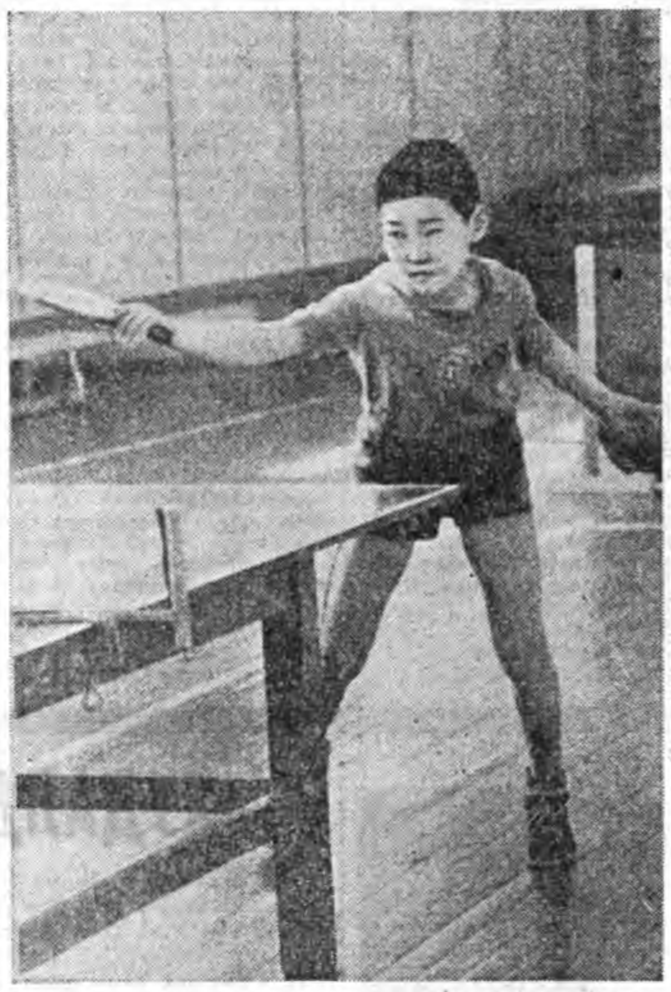
ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭДЭЙ СУГЛААН БОЛОБО

Уржадэр Мухар-Шэбэр тосхондо аймагай хүдөө бэшэгшэдэй суглаан үнгэргэгдэбэ. 60 гаран эдэбхитэд нютаг бүхэнһөө сугларһан байна. «КПСС-эй ЦК-гай декабрьнин пленумэй шиидхэбэри бэелүүлхэ талаар хүдөө бэшэгшэдэй хэхэ зорилгонууд тухай» гэһэн элидхэл аймагай «Ленинэй зам» газетын редактор В. Н. Давыдов хэбэ.

«Союзпечать» агентствын начальник Н. Н. Шолохова, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой «Ленинец» гэжэ ханын газетын редактор Р. Ф. Афанасьев, аймагай архитектор Д. А. Федотов, «Эрдэм» совхозой хүдөө бэшэгшэдэй постые даагша В. Я. Калашников, «Родина» колхозой гэшүүн К. И. Юсупов, «Авангард» совхозой тракторист Н. С. Цыбанов болон бусад суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Мүн партиин райкомой нэгэдэхи секретарь Г. М. Конев түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ аймагай ажалшадай үмэнэ табигдаһан зорилгонууд тухай суглараагшадта дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгөө.

КПСС-эй райкомой болон аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотанууд эдэбхитэй хүдөө бэшэгшэдтэ барюулагдаа. Хонхолын сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ Н. С. Метрофанов, Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин багша В. Н. Семухина, «Знамя Ленина» колхозой ахалагша хонишон А. Ф. Сластин гэгшэд тэдэнэрэй дунда бии.

М. ЦЫРЕНОВ.

НАТАША, ДОР... ЭРХИМЛЭБЭД

Эдир һурагшадай ... теннис наадалгаар зо... түрүү һуури эзэлхын ... Шэтэ хотодо үнгэргэгд... мүрысөөндэ манай рес... ликын суглуулагдамал ... мандын гэшүүд эрхим ... жалта туйлаба.

Командын гэшүүд Н... ша Серышева, Елена На... раева, Олег Плутт, До... Максанов гэгшэд Шэты... ластиин, Приморийн, Ха... ровска хизаарнуудай, ... дай АССР-эй команда... дые торгоонгүй шүүжэ, ... рүү һуури эзэлһэн бай...

Мүн эдэнэр өөр хоорон... дунда үнгэргэгдэһэн наа... һайн амжалтатай. Тиин ... сии Федерациин түгэс... мүрысөөндэ хабаадал... болобо. Энэ наадан ... дольск хотодо июнь һа... үнгэргэгдэхэ юм. Басаг... дундаһаа 40-дэхи һур... лиин табадахи классай һу... ша Наташа Серышева, ... бүүдэй дундаһаа хотын ... гэдэхи һургуулиин зур... дахи классай һурагша До... Максанов гэгшэд зоны ... пионой нэрэ зэргэдэ хү... бэ.

Зураг дээрэ: *Доржи ... санов наадажа байна.*

В. ПЛУТТ гэгшын фо...

СОЁЛОЙ ҺОНИН

«РЕСПУБЛИКАЯА МАГТАН ДУУЛАНАБ»

Иимэ уряа доро Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан үдэшэ Түнхэнэй совхозой Хужарай соёлой байшанда болобо. Совет засагай үедэ республикын промышленность, хүдөө ажахы болон соёл культурын хүгжэһэн тухай совхозой комсомолой комитедэй секретарь Ирина Таряшинова суглараагшадта хөөрэбэ. Урдань үзэг бэшэг мэдэхэгүй харанхы мунхаг байһан буряад арадай соёл культурын ехээр хүгжөөгдэһэн тухай тогтохо зуураа, тэрэ юрын зоной дундаһаа урган гараһан уран зохёолшодой творческо ажал ябуулга тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө. Суглараагшад энэ хөөрөөень һонирхон шагнаһан, буряад литература тушаа ехэ юумэ мэдэжэ, ойлгожо абаһан байна.

Үдэшын түгэсхэлдэ «Түрэл аялга» гэһэн концерт нютагай артистнар табяа. Буряад композиторнууд, поэдүүдэй зохёоһон дуунууд сценэ дээрэһээ ирагуу һайханаар зэдэлээ. Һаалишад Роза Самбарова, Валентина Николаева, механизатор Валерий Комиссаров гэгшэдэй хангюурдаһан дуунууд харагшадай дура сэдьхэл татаа.

Энэ үдэшэ һонирхолтойгоор үнгэрөө.

Л. ТАПХАЕВ.
Түнхэнэй аймаг.

АМАН ҮГЫН ЖУРНАЛ

Аймагай библиотекын уншалгын зал соо хүн зон олоороо сугларба. Библиотекын хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлээр Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар алдарта 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан аман үгын журнал эндэ үнгэргэгдэбэ. Энэ журнал дүрбэн хуудаһанһаа бүридэнэ.

Пенсионер Н. А. Цынков түрүүшын хуудаһа нээжэ, өөртэйнь ушарһан элдэб баримтануудые жэшээ болгон дурдажа байгаад, Буряадта совет засагай яажа тогтоогдоһон тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Аймагай «Знание» бүлгэмэй секретарь Г. Очиров «Буряад орон үсэгэлдэр, мүнөөдэр, үглөөдэр» гэһэн темээр лекци уншаа.

Буряадай литература, искусствын хүгжэлтэдэ журналай гурбадахи хуудаһан зорюулагдаа. Соёлой байшангай ахалагша методист С. Оглобина опера, баледэй театрай артистнарай ажал ябуулга тухай һонирхолтойгоор хөөрөө. Зүүн Сибириин культурын институдай 4-дэхи курсын студент В. Балдандоржиева «Агууехэ Октябриин болон граждан дайнай дүлэн соогуур» гэһэн библиографическа шэнжэлэл хэһэн байна.

Журналай түгэсхэлдэ «Сахалинууд Байгалдаа бусана» гэһэн киножурнал суглараагшадта харуулагдаа.

Д. ДУГАРОВ.
Зэдын аймаг.

СОЁЛОЙ ҺОНИН

ХОЛЫН АЙЛШАД— ХОРИДО

Москва, Ленинград, Ригэ, Сочи, Кишинев, Новосибирск городуудһаа ерэһэн артистнар Хориин аймагта айшалба. Тэдэнэр «Георгиевский», Анаагай, Дээдэ-Тайлсын совхозуудай таряашад, малшадта, Зүүн-Хуурайн, Хандагайн модо бэлэдхэгшэдтэ хүрэжэ, һонирхолтой концерт наада харуулһан байха юм. Холын айлшадай ерэһэн тухай һураг суу дуулмсаараа фермэ, отаринуудта ажалладаг малшад бэлиг шадабаританай концерт харахаяа ажахынгаа түб тосхондо сугларaa.

Аймагай түб тосхоной шэнээр баригдаһан соёлой байшанда артистнар хоёр үдэрэй туршада наада табяа. Эдэ үдэрнүүдтэ соёлой байшангай зал хүн зоноор дүүрэн байгаа.

«Ритм» ансамблиин хүгжэм дээрэ наададаг бүлэг артистнар хүдөөгэй харагшадай дура татажа шадаа. Ирагуу хүгжэмэй, элдэб дуунай аялгын уян һайханаар зэдэлхыень хүнүүд урмашан шагнаба.

Дуушад О. Цветной, Б. Ласло, Добэ гэгшэд дэлхэйн олон арадуудай дуунуудые ирагуу һайханаар гүйсэдхэжэ, харагшадай һайшаал магтаалда хүртэнэ. Тэдэнэрэй дуулажа дүүргэхэтэй адли дахин дабтахыень гүйһан альга ташалган замханагүй.

Мүн эльбэ харуулдаг артист Виктор Рааг хэдэн номернуудые харуулжа, суглараагшадые ехэтэ гайхуулаа.

Б. ЛАЙДАПОВ.

ҮНЭГЭНЭЙ ФЕРМЭДЭ

Түнхэнэй аймагай түб—Хэрэн тосхонһоо хойшоо хоёр модоной газарта үнэгэнэй фермэ оршодог. Үнгэрэгшэ жэлдэ фермын ан харууһалагшад 3640 гүлгэ абаха түсэбтэй байбал, 4147 гүлгэ абажа тэжээһэн байна. Д. Д. Дабаева 235 гүлгэ абажа тэжээхэ байбал, энэ тоогоо 353-да хүргэжэ, социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ гараа. Тиихэдэ энэ хүдэлмэришэн 25392 түхэригэй ангай арһа гүрэндэ тушааба, даалгабарияа 9647 түхэригөөр үлүүлэн дүүргэбэ. Г. Ш. Потеева 337 гүлгэ абажа тэжээгээ гэхэ гү, али түсэбһөө гадуур 105 гүлгэ абаһан байна.

Ан харууһалагшад Д. Д. Сыбенова, Е. К. Борбоева, Т. И. Трофимова, Ошоровтоной бүлэ, С. Д. Хусаева гэгшэд түрүүшүүлэй тоодо оролсоно. Тэдэнэр бултадаа социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэбэ. Түрүүшүүл түсэбтэ даалгабарияа үлүүлэн дүүргэһэнэйнгээ түлөө 170 түхэригһөө 525 түхэриг хүрэтэр шанда хүртэһэн байха юм.

Түнхэнэй ан харууһалагшад түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ нёдондонойхиһоо үсөөн бэшэ гүлгэ абахын түлөө мүнөө оролдосотойгоор ажаллажа байнхай.

Ш. УСКЕЕВ.
Л. ПЕТРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үнэгэшэн Д. Д. Дабаева.
К. Габаевай фото.

ПРАВДА БУРЯТИ...

Нэгэдэхи хуудаһа... 1973 оной Майн 1-да ... рюулжа, КПСС-эй ЦК... гаргаһан Уряанууд. «Уя... нуудые дүүргэлтэдэ — ... бүриин анхарал» — Н. ... воваровай статьягай ... «Абаһан түлөө бүрин ... жүүлхэ» — С. Цыбик... статья. ТАСС-ай мэдээ... нүүд.

Хоёрдохи хуудаһа... «Уялгануудые дүүргэл... — үдэр бүриин анхар... (түгэсхэл). Зуун эхэ ... бүриһөө зуу, тэрээнһээ ... дээшэ хүрьга абаһан ... шодой список. Табан ж... барилгануудай дээрэһээ.

Гурбадахи хуудаһа... «Арадуудай эбтэй ... бүлэдэ» — тематическа ... даһан.

Дүрбэдэхи хуудаһа... Шог. Нютаг нютагай һ... Хилын саана.

СЭНХИР ЭКРА...

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА...

Улаан-Үдэ харуул...

11.00 — Үхибүүдтэ м... фильмнүүд харуула... 12.00 — Концерт. 12... «Новенькая» уран һайх... фильм.

«Орбита» харуул...

14.05 — Һүүлэй ... 14.10 — Һурагшадта ... лагдаһан дамжуулга. ... дын байгаалиин нюуса... логёор олимпиадын гу... хи тур. 15.10 — Үнг... **левидени.** «Киногоор ... лагшадай клуб. 16.15 — ... вет Армиин ба Флоды... рэгшэдтэ зорюулаг... дамжуулга. «Холын ... зон». 15.45 — «Хү... киоск». 17.15 — Ж. С... «Мегрэ и человек ... мейке» — теле-зүжэг (... бүлэг). 18.25 — «Вр... мэдээсэлэй программа ... — **Үнгэтэ телевидени.** ... кейгээр дэлхэйн түрү... ри эзэлхын түлөө мүр... ЧССР-эй, Финляндиин ... луулагдамал команд... наадан. 21.30 — 2... Забһарлалга. 21.40 — ... варищ песня» 2... **Үнгэтэ телевидени.** Х... гээр дэлхэйн түрүү ... эзэлхын түлөө мүр... СССР-эй, Швециин ... лагдамал команда... наадан.

ПОНЕДЕЛЬНИК...
АПРЕЛИИН 16...

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА...

Улаан-Үдэ харуул...

18.05 — «1917 он... апрель». — телевиз... фильм. 18.35 — Те... рама (буряадаар). 1... Үхибүүдтэ мультфи... харуулагдаха. 19... «Хабарай шалгалта» ... транспортын хүдэлм... шэдтэ зорюулагдаһ... жуулга. 20.00 — ... 20.30 — «Табан жэлэй ... та долоон хоног» (бур... 21.00 — «Совет сэр... киножурнал. 21.10 — ... хоорондын шэнжэлэл ... — «Мой нулевой час... һайнхай фильм ... 23.00 — Үдэшын ...

хилын саанаһаа
телефон·телеграф·радио

ПХЕНЬЯН

Албанай хэрэгээр ерэбэ

ТАСС

Национальна сүлөөлэлгын фронтын ЦК-гай гэшүүн, Урда Вьетнамай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Тхи Бинь түрүүтэй Национальна сүлөөлэлгын фронтын, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегаци албанай хэрэгээр эндэ ерэбэ.

Корейн Арадай-Демократическа Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Хо Дам делегациин хүндэлэлдэ КНДР-эй засаг захиргаанай Соведэй эмхидхэһэн уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ тэмдэглэбэ: «Амгалан тайбан, бэеэ дааһан байдалтай, демократическа, һалбаран хүгжэһэн Урда Вьетнамые байгуулгын аша туһада, ороноо амгалан ёһоор нэгэдүүлхын, национальна эблэрэлгэ туйлахын түлөө Урда Вьетнамай арад зоной үнэн зүб тэмсэлые КНДР-эй правительство, корей арад эдэбхитэйгээр дэмжэхэ байха.

ДЕЛИ

ХАНИ БАРИСААНАЙ МИТИНГ

ТАСС

Индиин ба Советскэ Союзай хоорондохи эб найрамдал, хани барисаан, харилсаа холбоон тухай договор Совет-Индиин хани харилсаагай түүхэдэ гайхамшаг шата болоно», — гэжэ соёлой харилсаа хүгжөөхэ Инди-совет бүлгэмэй түрүүлэгшэ К. П. Ш. Менон, Индиин ниислэл хотын олониитын ба бүлгэмэй эдэбхитэдэй хани барисаанай митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Сваран Сингх, Индиин Национальна конгресс гэжэ засаг баридаг партиин Бүхэиндиин комитедэй генеральна секретарь Чандраджит Ядав, «Арадуудай хоорондын эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат Аруна Асаф Али, Индиин парламентын депутадууд, политическэ ба ниитын элитэ ажал ябуулагшад хүндэтэ айлшад боложо, митингдэ хабаадаа.

Совет-Индиин договор хоёр ороной хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбоо бэхижүүлхэ арга боломжо улам үргэдхэхэ гэжэ К. П. Ш. Менон тэмдэглээ. Амгалан тайбан, эб найрамдалта Индиие ходоодоо дэмжэдэгэйнь түлөө тэмсэдэг совет арадые, КПСС-ые, Совет правительствые оратор халуунаар амаршалба.

АНКАРА

Шэнэ правительство эмхидхэгдээ

ТАСС

Ороной шэнэ правительство эмхидхэхыень Турциин президент Фахри Корутюрк худалдаа наймаанай министр Ферит Мелен Найма Талда даалгаа гээд Анатолийска агентство мэдээсэнэ.

ГАННОВЕР

СОВЕТСКЭ СОЮЗТАЙ, БУСАД СОЦИАЛИС ОРОНУУДТАЙ ХАРИЛСААГАА СААШАДАНЬ ҺАЙЖАРУУЛХЫН ТҮЛӨӨ

ТАСС

Советскэ Союзай, Европын бусад социалис оронуудтай ФРГ-гэй байгуулһан харилсаае саашаданьһайжаруулга СДПГ-гэй гадаадын политикын гол шухала ёһо гуримуудай нэгэн болоно. Энэ ушар социал-демократическа партиин Ганновертэ болоһон съездын гадаадын политика тушаа абаһан шиидхэбэри дотор онсолон тэмдэглэгдэнэ.

ГДР ба ФРГ хоёрой хоорондохи харилсаануудай үндэһэ һуури тухай договор баталһаниие съезд һайшаана. «Германиин хоёр гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудые байгуулха үндэһэ һуури түрүүшынхеэ тогтооһон» документ гэжэ тэрэ договорые съезд харана.

Аюулгүй байдал сахиха, хани харилсаа байгуулха асуудалаар, тэрэшэлэн Европодо зэбсэгтэ хүсэнүүдые, буу зэбсэгые хороохо асуудалаар ниитэ Европын зүблөө зарлаха ябадал уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые саашаданьһуларуулгада тон шухала гэжэ съездын резолюци дотор тэмдэглэгдэнэ.

1973 оной январиин 26-да СДПГ-гэй правлениин хэһэн мэдүүлгые съезд баталаа. Энэ мэдүүлгэ дотор Вьетнамда дай зогсоожо, эб найрамдал байгуулха тухай баталагдаһан хэлсээн һайшаагдана.

ВЕНЭ

АЮЛГҮЙ БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ—ОЛОНИИТЫН ХЭРЭГ

ТАСС

Европодохи аюулгүй байдалда хабаатай асуудалые шиидхэлгэ — гансашье правительствануудай шиидхэхэ хэрэг бэшэ. Европодохи шахардуу байдал һуларуулгада, аюулгүйн ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөө зарлаха бэлэдхэлдэ олониитын һанал бодол ехэ үүргэ дүүргэхэ гэжэ Европодохи аюулгүй байдалай, харилсаа холбооной түлөө уласхоорондын комитедэй делегациин гэшүүн эндэхи пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ.

Европодохи аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной түлөө Бельгиин ассоциациин президент Альбер де Смаль түрүүтэй делегаци апрелиин 9-һөө 12 болотор Австрида байба. СССР-эй Наукануудай академиин социалис оронуудай экономикын институдай директор, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент О. Т. Богомолов энэ делегациин бүридэлдэ орожо ерэһэн байгаа. Тус делегаци Австриин гадаадын хэрэгүүдэй министр Р. Кирхшлегертэй, ороной политическэ ба ниитын бусад ажал ябуулагшадтай уулзажа хөөрэлдэбэ.

Европодо аюулгүй байдал, харилсаа холбоо тогтоохын тула энэ түбиин бүхы арадууд эдэбхитэйгээр тэмсэхэ зэргэтэй гэжэ делегациин гэшүүд мэдүүлээ.

Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй бүхэдэлхэйн конгресс Москвада зарлаха гэһэн һанамжые делегациин гэшүүд мүн лэ дэмжэбэ.

ГАННОВЕР

В. Брандт СДПГ-гэй түрүүлэгшэ дахинаа болобо

ТАСС

СДПГ-гэй эндэ боложо байһан съезд дээрэ ФРГ-гэй федеральна канцлер В. Брандт социал-демократическа партиин түрүүлэгшээр дахинаа һунгагдаба. СДПГ— Баруун Германиин томо хүтэлбэрилхы парти болодог юм. Социал-демократическа партиие олон жэлэй туршада толгойлжо байһан Брандтын түлөө 404 хүн дуугаа үгөө. 20 делегат тэрэнэй кандидатурые буруушаагаа, 4 делегат дуугаа үгөөгүй.

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой аюулгүйн Соведтэ

ТАСС

Ливанай правительствын гуйлтаар ООН-ой Аюулгүйн Совет онсо яаралтайгаар эндэ зарлагдаба. Апрелиин 10-да Ливанда эсэргүүгээр Израилиин хэһэн эзэрхэг түримхэй шэнэ ябуулгануудһаа уламжалан, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалай шахардуу болоһые зүбшэлхэнь.

Ливанда эсэргүүгээр Израилиин зүгһөө хэгдэһэн эзэрхэг түримхэй ээлжээтэ добтолготой дашарамдуулан, ООН-ой Аюулгүйн Совет үсэгэлдэр яаралтай суглаа хэбэ.

ООН-дохи Ливанай саг үргэлжын түлөөлэгшэ Э. Горра энэ жэлэй апрелиин 10-да Ливанда эзэрхэг түримхэй добтолго хэһэн ушарые хөөрэжэ үгөө. Израилиин террористнуудһаа бүридэһэн 35 хүн Бейрут шадар нюусаар добтолоо. Бандит ёһоной добтолгын һүүлээр 12 хүн алуулаа, 29 хүн шархатуулагдаа. Гэр байра һандаргагдаа, Ливанай эрхэтэдэй зөөридэ хохидол үзүүлэгдээ.

Саашань Э. Горра Дүтын Зүүн зүгтэ Израилиин хэһэн олон террористическа добтолгонуудые элирхэйлжэ үгөө. Израилиин политика нацис ябуулгануудта тон адли, тэрэниие сионистнууд үргэлжэлүүлнэ гэжэ тэрэ зааба.

Израилиин һүйдхэлтэ ябуулгануудые мүнөө юрэл буруушааха гээшэ бага, харин Аюулгүйн Совет эзэрхэг түримхэйшүүлые хэһээхэ бүри ашаг ехэтэй хэмжээ абаха бээз гэжэ Ливан хүлеэнэ гээд тэрэ мэдүүлээ.

НЬЮ-ЙОРК

ООН-дохи томилолго

ТАСС

СССР-эй эрхэтэдэй саг үргэлжэ даадаг, Аюулгүйн Соведэй политическэ асуудалнууд ба хэрэгүүдые эрхилхэ генеральна секретариин орлогшын тушаалда онсо, бүрин эрхэтэ элшэн сайд А. Н. Шевченкын томилогдоһон тухай ООН-ой Генеральна секретарь Курт Вальдхайм соносхобо.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУД...

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной апрелиин 15. ● 4-дэхи хуудаһан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01419. Заказ №...